

మన రైతువారితో

మాసపత్రిక, ఆగష్టు, 1993

చి

రాష్ట్రంలో వివిధ హోల్‌సేల్ మార్కెట్ ధరలు (31-7-1993)

సరుకు వివరము	స్థలము	క్వింటాల్ ధరలు కనిష్ట (రూ.) గరిష్ట
వడ్డు :	స్వర్ణ	మచిలీపట్నం 373 373
	స్వర్ణ	ఏలూరు 370 380
	సోనామసూరి	వరంగల్ 485 485
	సోనామసూరి	బాడేపల్లి 360 460
	స్వర్ణమసూరి	వరంగల్ 342 360
	స్వర్ణ (30/7)	విజయవాడ 355 365
	హంస	మహబూబ్ నగర్ 343 292
బియ్యం :	స్వర్ణ	ఏలూరు 630 640
	స్వర్ణ	మచిలీపట్నం 580 600
	స్వర్ణమసూరి (1వ రకం)	కాకినాడ 580 600
మొక్కజొన్న :	హైబ్రిడ్	నిజామాబాద్ 270 280
	సాధారణ	వరంగల్ 285 287
కందులు :	పెద్దవి	మచిలీపట్నం 1030 1050
	సాధారణ	విజయవాడ 1045 1055
	స్థానిక రకం	ఖమ్మం 1018 1040
పెసలు :	స్థానిక రకం	విజయవాడ 990 1010
	స్థానిక రకం	ఖమ్మం 940 940
మిర్చి :	ఎరుపు	గుంటూరు 1500 1500
	ఎరుపు	ఖమ్మం 650 1150
	తెలుపు	ఖమ్మం 300 475
వేరుశనగ	కడప	950 1065
వేరుశనగ	బాడేపల్లి	889 1131
పొద్దుతిరుగుడు	కరీంనగర్	1090 1095

వర్షాభావం నుండి రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలి

రాష్ట్రంలో తీవ్రమైన వర్షాభావ పరిస్థితి ఏర్పడింది. జూన్ మొదటి వారంలో ప్రారంభం కావాల్సివున్న రుతుపవనాలు ఇంతవరకు రాష్ట్రానికి వ్యాపించ లేదు. అక్కడక్కడ అప్పుడప్పుడు జల్లులుపడటం తప్ప ఇంతవరకు చెరువులకు, కుంటలకు నీరు రాలేదు. భూగర్భ జలాలు అడుగంటే వున్నాయి. మెట్ట పంటలు ఎండకు ఎండి సాక్కిపోయి వున్నాయి. కర్నూలు, కడప, మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి, ప్రకాశం, వరంగల్, నల్లగొండ వంటి జిల్లాలలో పరిస్థితి మరింత దయనీయంగా వున్నది.

జూలై ఆఖరు వరకు రాష్ట్రంలో 186 మి.మీ. వర్షం పడల్సి వుండగా మి.మీ. మాత్రమే పడింది. గత సంవత్సరం ఇదే కాలంలో 150 మి.మీ. వర్షపాతం నమోదైంది. గత సంవత్సరమే వర్షాభావం వలన ఉత్పత్తి తగ్గింది. కరువు ఏర్పడింది. ఆ కష్టాలనుండి గట్టెకముందే తిరిగి ఈ సంవత్సరం అంతకన్నా తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది. చెరువులకు నీరు రానందున, సాగర్ క్రింద కొంత భాగానికే నీరు వదిలినందున (నీళ్ళు వదిలిన వారం రోజులకే కుడికాలువకు గండి పడింది) ఈ సరి 60 శాతం భూమికి మాత్రమే సరిపడా నీరుపోశారు. మెట్ట పంటల విషయానికొస్తే రైతులు నిస్సహాయంగా ఆకాశం వైపు చూస్తున్నారు. గత సంవత్సరం జూలై 15 నాటికి 40 లక్షల 62 వేల ఎకరాల్లో విత్తనాలు పడగా ఈ సరి 37 లక్షల 75 వేల ఎకరాల్లో మాత్రమే వేశారు. ఫిరీఫోలో జొన్న సాధారణ విస్తీర్ణం 18 లక్షల 70 వేలుకాగా ఈ సరి కేవలం 6 లక్షల 15 వేల ఎకరాల్లో అంటే మూడోవంతు మాత్రమే వేశారు. పెసర 10 లక్షల ఎకరాలకుగాను 5 లక్షల ఎకరాలు, అలాగే సజ్జ, రాగి పంటలు కూడా సగం మాత్రమే వేశారు. వేసిన చోట కూడా వర్షాభావానికి తోడు కల్తీ విత్తనాల బెడద కూడా తోడై సరిగ్గా మొలకెత్త లేదు. మొలకెత్తిన విత్తనాలు ఎండి పోతున్నాయి. గుంటూరు, కృష్ణా, వరంగల్, నల్లగొండ

తదితర అనేక జిల్లాల నుండి మొలకెత్తని ఫిర్యాదులు వచ్చాయి.

గోరుచుట్టుపై రోకటి పోటులాగా ఇప్పటికే అనేక సమస్యలతో సతమతమౌతున్న రైతాంగంపై వర్షాభావ పరిస్థితి పిడుగులా వరిణమించింది. ప్రకృతికి తోడు ప్రభుత్వ నిష్క్రియావరత్వం, వ్యాపారస్తుల దోపిడీ, రైతుల్ని పిండి వేస్తున్నాయి. ఈ సరి నిర్బంధ శిస్తు, బకాయి వసూళ్ళు ప్రభుత్వ శత్రుత్వానికి చిహ్నం. రైతాంగాన్ని ఆదుకోడానికి అప్పులివ్వడం లేదు. ఎండిపోయిన పొలాల్లో తిరిగివేసుకోను విత్తనాలు లేవు. ఎరువుల ధరలు పెరిగిపోయాయి. కర్నూలు జిల్లా వంటి చోట్ల విత్తనాలపై ప్రభుత్వమిచ్చే సబ్సిడీ కూడా ఇవ్వకుండా అధికారులు రైతాంగాన్ని పిడిస్తున్నారు. పశుగ్రాసం సరఫరా చేస్తున్నామని వూరించడం తప్ప ఆచరణ శూన్యం. పశువుల్ని పోషించుకోలేక రైతాంగం తెగనమ్ముకుంటున్నారు.

ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం తన వైఖరిని మార్చుకుని రైతాంగ అనుకూల విధానాలను అవలంబించని యెడల మరోసారి రాష్ట్రంలో ఆకలి చావులు తప్పవని, తీవ్ర దుస్థితి ఏర్పడక తప్పదని హెచ్చరిస్తున్నాము. ఇప్పటికే జనగాం దగ్గర ఒక గ్రామంలో ఒక వ్యవసాయ కార్మికుడు తిండిలేక మరణించాడంటే పరిస్థితికి దర్పణం పడుతున్నది. గ్రామాల నుండి పని వెతుక్కుంటూ వలసలు పోతున్నారు. వీటిని అరికట్టాలంటే పనికల్పించాలి. మైనర్ ఇరిగేషన్ సంవత్సరంగా ఆర్యాటం చేయడం తప్ప ఎక్కడా పనులు చేపట్టలేదు, పనులు కల్పించలేదు.

గ్రామీణ రైతాంగం, వ్యవసాయకూలీలు "అన్నమో! రామచంద్రా" అంటూ అరిమటిస్తుంటే మన ప్రభుత్వం మాత్రం ఇవేమీ పట్టనట్లుగా వ్యవహరిస్తున్నది. రాష్ట్రంపై దృష్టిని మళ్ళించి వర్షాభావ పరిస్థితి నుండి రైతాంగానికి పూర్తి రక్షణ కల్పించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరున్నాము.

మన రైతువాణి

(మాస పత్రిక)

1993, ఆగస్టు

సంపుట : 4

సంచిక : 8

వెల : రు. 3.00

పేజీలు : 28

సంపాదకవర్గం :

బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావు

భీమిరెడ్డి నరసింహారెడ్డి

పి. మధు

వి. శ్రీనివాసరావు

(ఎడిటర్)

చిరునామా :

ఎడిటర్, మన రైతువాణి

30 ఎ, పాత ఎం.ఎల్.వి. క్వార్టర్స్,
హిమాయత్ నగర్, హైదరాబాద్-29.

గమనిక : చెక్కులు, డి.డి.లు

మన రైతువాణి పేరుతో పంపగలరు.

లోపలి పేజీల్లో ..

సంపాదకీయం1

ప్రత్యామ్నాయ వంటల వధకం3

ప్రత్తిసాగు ఎలా ?5

భూసంస్కరణలు12

కోళ్ళ పెంపకం10

జిల్లా సమాచారం15

ఎగిరే చేపలు15

కౌలుదారీ హక్కులు17

వర్షాలు ఎలా పడతాయి ?12

మనం మన ఆహారం24

ఆగస్టు 14న మత సామరస్య
దినోత్సవాన్ని, 19న జెల్ భరో,
సెప్టెంబర్ 9న భారత్ బంధను
జయప్రదం చేయండి

Laser Typesetting : Shravani Graphics, 3-4-610/3, Lane opp. to Deepak Mahal Bus stop,
Narayanguda, Hyderabad - 500 029.

వర్షాభావ పరిస్థితుల్లో ఆచరించదగిన ప్రత్యామ్నాయ పంటల పథకం

1 923 ఖరీఫ్ పంటకాలంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ 76.7 లక్షల ఎన్నుల పరిధాన్యాన్ని ఉత్పత్తి చేయటంతోపాటు 16 లక్షల ఎన్నుల చిరుధాన్యాలను 3.44 లక్షల పప్పుధాన్యాలను ఉత్పత్తి గావించడాన్ని లక్ష్యంగా పెట్టుకొని, ఈ లక్ష్యసాధనలో వ్యవసాయ ఉత్పాదకాలైనటువంటి మేలు రకం విత్తనాలు, రసాయనిక ఎరువులు మరియు క్రిమిసంహారక మందులతో పాటు, తొలకరి వర్షాలు ప్రధాన పాత్ర వహిస్తాయి. నైరుతి ఋతుపవనాలు సకాలంలో సక్రమంగా వీచి వర్షాలు పడతాయని వర్షాకాల ప్రారంభంలో సూచించబడినప్పటికీ చెప్పుకోదగ్గట్టుగా తొలకరి వర్షాలు పడల్సిన సమయం మించి ఒక మాసం గడచి పోయినప్పటికీ వర్షాలేవి పడలేదు. గత జూన్ మాసంలో అనంతపురం మరియు చిత్తూరు జిల్లాలు తప్ప మిగతా అన్ని జిల్లాల్లో తక్కువ వర్షాలు పడ్డాయి. వీటిలో వర్షాభావంతో తీవ్రంగా దెబ్బతిన్న జిల్లాలు, మహబూబ్ నగర్ (88 శాతం), రంగారెడ్డి (74 శాతం), కడప (62 శాతం) మరియు నెల్లూరు (61 శాతం). జొన్న, పప్పుధాన్యాలు విత్తనాన్ని రాష్ట్రంలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో చేపట్టినప్పటికీ తొలకరి వర్షాలు పడకపోవటం వల్ల ఈ పంటలు తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నాయి. అయినప్పటికీ, దాదాపు అన్ని మెట్ట ప్రాంతాలలో పంటలను విత్తడం ఇంకా చేపట్టాల్సి ఉంది. రాష్ట్రంలో జలాశయాలు ఎండిపోగా, భూగర్భ జలాల పరిస్థితి కూడా క్షీణించింది. దీనికంతటికీ కారణం గత సంవత్సరంలో కూడా నైరుతి ఋతు పవనాల వల్ల వచ్చే వర్షాలు చాలినంతగా లేకపోవడమే. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో ఈ నెలలోగా చాలినంత వర్షాలు పడనట్లయితే ఈ ఖరీఫ్ లో విత్తనాలు విత్తడంతో పాటు నాల్గు వేసే కార్యక్రమాలు విపరీతంగా దెబ్బతించాయి. ఈ 1993 ఖరీఫ్ లో అనుసరించాల్సిన వ్యూహాలను చర్చించి తదనుగుణంగా కార్యచరణ అంశాలను సూచించి ఈ ఖరీఫ్ పంట కాలంలో విజయవంతంగా అనుసరించాల్సిన ప్రత్యామ్నాయ ప్రణాళికలను రూపొందించేందుకై ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ

విశ్వవిద్యాలయం వైస్-చాన్సలర్ డాక్టర్ యం.వి.రావు, రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ కమిషనర్ తదితర ఉన్నతాధికారులతో పాటు ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన ఉన్నతాధికారులు మరియు శాస్త్రవేత్తలతో ఇటీవల ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. తత్ఫలితంగా ఈ ఖరీఫ్ లో అనుసరించాల్సిన వ్యూహాలతోపాటు అధిక దిగుబడుల సాధనకై వివిధ పంటల యాజమాన్యంలో కీలక పాత్ర వహించే ముఖ్య అంశాలు సూచించబడ్డాయి. వర్షపరిస్థితి ఇప్పటివరకు అశాజనకంగా లేకపోవడంతోపాటు రాష్ట్రంలోనే పెక్కు ప్రాంతాలలో రైతులకు నిరాశ, నిస్పృహలకు ఆస్కారాన్ని కల్గిస్తుంది. కాబట్టి వర్షాలు ఆలస్యంగా పడటం, అప్పుడప్పుడు కురియ వల్లియున్న వర్షాలు పడకపోవడం, వర్షాకాలం ముగియక ముందే వర్షాలు ఆగిపోవడము వంటి అంశాలను ఎదుర్కొనేందుకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం శాస్త్రవేత్తలు పంట ఉత్పత్తి వ్యూహాలను మరియు తాత్కాలిక పంటల ప్రణాళికలను రూపొందించారు. వర్షాల పరిస్థితి మెరుగైనప్పుడు కాలనుగుణంగా పంటలను ఎంపిక చేసుకోవడం, తత్సంబంధిత సాంకేతిక పద్ధతులను అవలంబించడంతోపాటు అనుసరించాల్సిన ఉత్పత్తి విధానాలలో మార్పులొస్తాయి. కాబట్టి ఈ అంశాలను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రత్యామ్నాయ ప్రణాళికను రూపొందించనున్నది. ఈవిధంగా ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి, ఆలస్యంగా కురిసే వర్షాల ప్రతికూల ప్రభావాలను ఎదుర్కొనడంతోపాటు ఆయా ప్రాంతాలలో ఎప్పటికప్పుడు సంభవించే వర్షాభావ పరిస్థితులను మరియు చెదురుమదురు వర్షాల వల్ల సంభవించే పరిస్థితులను పరిష్కరించుటకై ఈ ప్రణాళికలో అత్యంత ప్రాధాన్యత నీయబడినది. ఈ కార్యచరణ ప్రణాళికలో ఖరీఫ్ లో ఆలస్యంగాను మరియు రబీలో ముందుగా నాలుగు అనుకూలమైన ముతక ధాన్యాలు, పప్పుదినుసులు, నూనె గింజల పంటలు మరియు పశుగ్రాసం పంటలు పండించడానికి ప్రాధాన్యత నీయబడినది. అంతేగాకుండా రాష్ట్ర

వ్యాప్తంగా కూడ వరినాల్లు అతి తక్కువ విస్తీర్ణంలో వేయబడ్డాయి. తత్ఫలితంగా వరినాల్లు ఆలస్యంగా చేపట్టబడేటట్లుగా యున్నది.

సజ్జ వంగడాలైనటువంటి మల్లికార్జున, ముక్త, డబ్బ్యు.సి.సి. 75, ఐ.సి.టి.సి. 203, ఐ.సి.యం.సి.వి. 155, ఐ.సి. యం. హెచ్ 451, ఐ.సి.యం. హెచ్. 423 మరియు బరువైన నల్లనేలలు మరియు ఎర్రనేలల్లో కొట్ట రకాలైనటువంటి ప్రసాద్/నల్లమల, సీయా 2593 (క్వన్న దేవరాయ), ఎర్రనేలలకు అనువైన లేపాక్షి వంగడాన్ని ఆగస్టు మాసం మధ్య వరకు విత్తుకోవచ్చును. చిరుధాన్యాల దిగుబడులను పెంపొందించుకోవడానికి భూమిలో తగినంత తేమ వున్నప్పుడు హెక్టారుకు 15-20 కీలోల నత్రజని నిచ్చు రసాయనిక ఎరువులను పైరుపై చల్లాలి.

వరినాల్లు ఆలస్యంగా వేయవల్సి వచ్చే ప్రాంతాలలో పెసర పంటను అనువైన (క్యాచ్) పంటగా వేసుకోవల్సిందిగా సిఫారస్ చేయబడినది. ఆయకట్టు ప్రాంత చివరి భూముల్లో మరియు చెఱువుల క్రింద పప్పుదినుసులు మరియు నూనె గింజల పంటలు సాగును ప్రోత్సహించాలి. మినుములో యల్.బి.జి.-20, టి.-9 మరియు పెసరలో లాం.యం. 2, యల్.జి.జి. 407, యల్.జి.జి. 410, యం.జి.జి. 295, డబ్బ్యు జిజి 2 మరియు పియియం 54 రకాలను ఆగస్టు మాసంతం వరకు విత్తుకోవచ్చు. కంది రకాలైనటువంటి యల్.ఆర్.జి. 30, ఐ.సి.పిల్. 322 మరియు యం.ఆర్.జి. 66 ను సెప్టెంబర్ మధ్య వరకు ఎక్కువ విత్తనం ఉపయోగించ (హెక్టారుకు 40 కీలోలు) డంతోపాటు దగ్గర దగ్గరగా (45 x 10 సెం.మీ.) నాలుకొని పంట దిగుబడులను పెంచవచ్చును. పంట దిగుబడులను పెంపొందించుటకు కందిని ఏకపంటగా విత్తవచ్చును. కందిలో అంతర పంటగా కొట్టను (5 : 1), సజ్జను (2 : 1), మొక్కజొన్న (2:1) మరియు వేరుశనగను (7:1) ఆయా నిష్పత్తిలో వేనుకొన్నచో రైతులకు అధిక ఆదాయంతోపాటు అనావృష్టి పరిస్థితుల నెదుర్కోవడానికి వీలు కలుగుతుంది. వరిసాగుకు తగినంత నీరు లేనప్పుడు ఈ సిఫారస్ ప్రత్యేకించి ఆయకట్టు మరియు చెఱువు పారుదల చివరి భూములలో అనుసరించుట శ్రేయస్కరము. అలసంద మరియు ఉలవ పంటలు ఖరీఫ్ కాలంలో ఆలస్యంగా నాటడానికి ప్రత్యామ్నాయ పంటలుగా ఉపయోగబడతాయి. ఆగస్టు నెలఖారులో లేక సెప్టెంబర్, ప్రారంభంలో విత్తుకోడానికి ఆ పంటలే శరణ్యం.

వేరుశనగ మరియు ఆముదపు పంటను ఆగస్టు నెలఖారులోగా విత్తుకోవచ్చు. అరుణ మరియు 48-1 ఆముదపు రకాలు రాష్ట్రంలోని వర్షాధార పరిస్థితులకు మరియు ఆగస్టు సెప్టెంబర్ మాసాలలో విత్తుకోవడానికి అనుకూలమైనవి. నీటిపారుదల సౌకర్యంగల మరియు వర్షపాతం నిలకడగా యుండే ప్రాంతాలలోని బరువైన నేలల్లో గోచ్-4 ఆముదపు రకము బాగుగా వస్తుంది. కాని వర్షాధారం క్రింద తేలికపాటి నేలల్లో సాగుకు అనువైనది కాదు. ఎర్రగొంగళి పురుగు బారి నుండి ఆముదపు పురుగును సంరక్షించి అధిక దిగుబడులు పొందడానికి త్వరగా నాలుకోవాలి.

అన్ని ప్రత్యామ్నాయ ప్రణాళికలలో, పశుగ్రాస ఉత్పత్తి ప్రాధాన్యతను పొందింది. పశుగ్రాస పంటలు ఆయకట్టు చివరి ప్రాంతాలలో ప్రధానంగా చెరువు క్రింద సాగుచేయు ప్రాంతాలలో రాబోవు నేలల్లో పశుగ్రాస కొరత ఏర్పడవచ్చు.

వేరుశనగలో పంట యజమాన్యం చాల ముఖ్యమైనది. గరిష్ట స్థాయిలో మొక్కల సంఖ్య నిర్వహణ, మరియు భాస్వరం, పాటాషియం, జింక్ ఎరువులతోపాటు జిప్సమ్ను వేయుట అత్యవసరము. అనావృష్టి తరువాత వర్షాల అనంతరం 2 శతం యూరియా ద్రావణాన్ని (స్పే చేసినట్లయితే వేరుశనగ పంటలో అనావృష్టి ప్రభావాన్ని తగ్గించవచ్చు. వేరుపురుగు, ఎర్ర గొంగళి పురుగు, కాయతొలుచు పురుగు, ఆకుపచ్చ తెగులునుండి పరి రక్షించవచ్చును.

సోయా చిక్కుడు (హార్టీ, ఎం.సి.ఎస్ 58, పి.కె. 471) మరియు ప్రాద్దు తిరుగుడు పువ్వు (మోర్డన్ మరియు హైబ్రిడ్ రకాలైనటువంటి ఎ.సి.ఎస్.హెచ్ 11, ఎం.ఎస్.ఎఫ్ 1, ఎం.ఎస్.ఎస్. హెచ్ 17 మరియు కె.ఎస్.ఎఫ్.హెచ్ 1 (రకాలకు నీటి పారుదల క్రింద సంవత్సరం పాడుగున సాగుచేయవచ్చును.

సోయా చిక్కుడును నల్లరేగడి నేలల్లో వర్షాధార పంటగా ఆగస్టు మాసం వరకు విత్తుకోవచ్చు. సముచిత దిగుబడులకు సోయాచిక్కుడు విత్తనాన్ని రైజోబియం జపానికంతో విత్తన శుద్ధి తప్పని సరిగా చేయాలి. ప్రాద్దు తిరుగుడు పువ్వులో చీడలు పీడలు అధికంగా ఉంటాయి. ఈ పంటను ఆర్టర్ నేరియా, బూడిద తెగులు, సెర్కోస్పర ఆకుమచ్చ, హిలియోథిస్ మరియు పసియా పురుగుల నుండి సంరక్షించాల్సి ఉంది. ప్రాద్దు తిరుగుడు పంట అధికంగా ఎరువులను ఉపయోగించుకొను సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంది. కాబట్టి తగిన మోతాదులలో ఎరువు లను వేసుకోవాలి.

ప్రత్తిసాగు వివరాలు

డా॥ యన్. వేణుగోపాలరావు
ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం
లాంఫారం, గుంటూరు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సుమారు 6.5 లక్షల హెక్టార్లలో సాగు చేయబడుతున్న "ప్రత్తి" ఒక ముఖ్య వాణిజ్య పంట. గత 7-8 పంటకాలాల్లో ప్రత్తిరైతులు మిగిలిన వ్యాపార పంటల్ని సాగుచేస్తున్న రైతుల వలెనే ఎంతో ఒడిదుడుకులకు లోనైనారు. అయితే ప్రత్తి రైతులు పాగాకు, పసుపు, చెఱకు రైతుల వలె ప్రభుత్వ నిర్ణయ మరియు దళారులాధార ఉత్పత్తి ధరల వలననే గాక సాగులో వస్తున్న ప్రకృతి వైపరీత్యాల వలన కూడా ఎక్కువ నష్టపోతున్నారు. 1983 పంటకాలంలో కేవలం 4 లక్షల హెక్టార్లలో సుమారు 18 లక్షల బేళ్ల దూది ఉత్పత్తి చేయగలిగిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతులు 1984-85 పంట కాలం నాటి నుండి మళ్ళీ దిగుబడి దృష్ట్యా ఆ స్థాయికి చేరు కోలేక పోవడానికి ముఖ్య కారణం, ప్రత్తి పైరు నాశిస్తున్న పురుగు లేనంటే అతిశయోక్తి కాదేమో. కాబట్టి ప్రత్తి సాగులో అధిక ప్రాముఖ్యత నిస్తున్న సస్యరక్షణ గురించి కొంత విపులంగా చర్చింకోవలసిన స్థితి నేడున్నది. ముందుగా మన వాతావరణానికి పనికి వచ్చే రకాల/హైబ్రిడ్ల వివరాలు తెలిసి కొందాం.

గుంటూరు, ప్రకాశం మరియు కృష్ణా జిల్లాల్లోని నాగార్జున సాగర్ ఆయకట్టు ప్రాంతానికి పనికొచ్చేవిగా - యల్ 389, యం.సి.యు. -5, యల్.ఆర్.ఎ. - 5166, యల్.కె. -861, అభాదిత వంటి సూటి రకాల్ని మరియు లాంహైబ్రిడ్-1, జె.కె.హెచ్.వై-1, యన్.హెచ్.హెచ్.-44, సవిత వంటి హైబ్రిడ్ వంగడాల్ని గమనించారు.

కర్నూలు, కడప, ఆనంతపురం జిల్లాల్లో పండరీపురి, ముంగారి, శ్రీశైలం, మహానంది వంటి దేశవాళి రకాలు, యన్.యస్ 920, యల్.ఆర్.ఎ 5166, యం.సి.యు 5, యన్.యస్ 1280, 1235 వంటి అమెరికన్ జాతి ప్రత్తి రకాలు జెకెహెచ్.వై 1, యన్.హెచ్.హెచ్ 44, యన్.ఎ 390

వంటి హైబ్రిడ్లు సాగు లాయకమని తెలుస్తున్నది.

అదిలాబాద్, వరంగల్, ఖమ్మం, కరీంనగర్ జిల్లాల్లో బి 1007, యల్.ఆర్.ఎ 5166, యల్.పి.యస్ 141, యల్ 389 వంటి సూటి రకాలు మరియు జెకెహెచ్.వై 1, యమ్.యి.సి.హెచ్ 1, యన్.హెచ్.హెచ్ 44, హెచ్ 4 వంటి సంకర జాతి రకాలు మంచివని అర్థమౌతున్నది. ఈ రకాల/హైబ్రిడ్ల వివరాలు పట్టికలో రూపొందించ బడ్డాయి.

విత్తనం మరియు విత్తే పద్ధతి : హెక్టారుకు (2.5 ఎకరాలకు) హైబ్రిడ్ విత్తనం 2.5 కిలోలు మరియు సూటి రకం 6.7 కిలోలు అవసరం. భూసారాన్ని బట్టి సాలుకు సాలుకు మరియు మొక్కకు మొక్కకు మధ్య దూరాన్నుంచాలి. నల్లరేగడి భూముల్లో హైబ్రిడ్ ప్రత్తిసాగుకు సాలుకు సాలుకు మధ్య 120 సెం.మీ. (48 అం.) మరియు మొక్కకు మొక్కకు మధ్య 60 సెం.మీ., (24 అం.) ఉంచాలి. సూటి రకానికి 10-15 సెం.మీ. తగ్గించ వచ్చును. హైబ్రిడ్ నాటేప్పుడు విధిగా రెండు వైపులా సాళ్లు తోలడం మంచిది. తద్వారా పొదుకు 1-2 మొక్కలకు మించి ఉండకుండా చెయ్యవచ్చు. తేలిక నేలల్లో సాళ్లమధ్య మరియు మొక్కల మధ్య దూరాల్ని తగ్గించుకోవచ్చును. సూటి రకాలకూడా పొదుకు రెండు మొక్కల మించి ఉంచరాదు.

విత్తన శుద్ధికి మరియు విత్తేందుకు అనుకూలంగా ఉండేందుకై విత్తనాలపై పీచుతోలగించాలి. దీని కొరకై కిలో విత్తనాలపై 100 మి.లీ. గాఢ సల్ఫారిక్ ఆమ్లాన్ని వేసి పీచుని మాడ గొట్టి పదే పదే నీళ్లతో కడిగి నీడలో ఆరబెట్టాలి. ఈ విధంగా బోడి చెయ్యబడిన విత్తనాన్ని విత్తటం చాలా సులువు.

7వ పేజీలో.....

ప్రత్తిని ఆగస్టు ఆఖరులోను, లేక సెప్టెంబర్ మధ్య వరకు విత్తుకోవచ్చు. మిరప నాల్గను సెప్టెంబర్ మధ్య కాలం వరకు నాటుకోవచ్చు. అయితే మిరపనారు తయారీకై జూలై ఆఖరులో విత్తుకోవాల్సి ఉంటుంది. కాంచన మరియు ఎల్.కె. 861 రకాలు అందుబాటులో ఉండటం వల్ల తెల్లఈగతో ఎటువంటి సమస్య ఉండదు. కాని హీలియోథిస్ మాత్రం సమస్యగానే ఉంటుంది. ఇందుకుగాను ప్రత్తిలో అంతర పంటగా సెటేరియా లాంటి బ్రాప్ పంటను వేసుకున్నట్లైతే హీలియోథిస్ వల్ల కలిగే నష్టాన్ని తగ్గించుకోవచ్చు. మిరప పంటను వైరస్ తెగుల్లు అధికంగా ఆశిస్తాయి. కాబట్టి వైరస్ తెగుళ్ళను తట్టుకొనేందుకు జి-4 రకంకాని, లేక వైరస్ తెగులును తట్టుకొను ఎల్.సి.ఎ. 305 మరియు ఎల్.సి.ఎ. 235 రకాలను సాగుచేసుకోవాలి.

ఇన్-సీటు నేల మరియు నీటి పరిరక్షణ వర్షాధార పంటగా దిగుబడులను పెంపొందిస్తాయి. ప్రత్నామ్నాయ, భూవినియోగ విధానాలైనటువంటి మెట్ట ఉద్యానవనం, వ్యవసాయ అటవీ సాగు, సీల్వికల్చర్లు మెట్ట ప్రాంతాలలో అధిక ప్రాధాన్యత పొందుతున్నాయి.

ఎన్నో ప్రాంతాలలో పంటలు పాటాష్ ఎరువులకు చక్కని ఫలితాలను చూపుతున్నాయి. గోదావరి డెల్టాల్లో కూడ ఈ ఎరువులు సత్ఫలితాలను చూపాయి. సత్రజనిని అధికంగాను, భాస్వరం, పాటాష్ ఎరువులను తక్కువగా వేయటం పరిపాటి. కాని ఈ మోతాదులో వాడినట్లైతే వేసిన మొక్కలు ఆరోగ్యంగా పెరిగి నేలలోని సారాన్ని పెంపొందిస్తుంది. రాష్ట్రంలోని అనేక ప్రాంతాల్లో జింక్ ధాతు లోపం ఉందని నివేదికలో తెలియ జేస్తుందన్నందువల్ల జింక్ పోషకపదార్థాన్ని మరియు సమగ్ర పోషకాల యాజమాన్యం అవసరం ఎంతైనా ఉంది. భాస్వరం మరియు పాటాష్ ఎరువుల ధరలు అత్యధికంగా ఉన్నందున మరియు స్థిరమైన ఉత్పత్తి సాధించడానికి హరిత ఎరువులు, పచ్చికొట్ట ఎరువులు, పంట తెగుళ్ళు, ప్రభావం

చూపే చోట జీవన ఎరువులు, పశువుల ఎరువు మరియు కంపోస్టు ఎరువులను వాడాలి.

ఆగష్టు నెలలో ఖరీఫ్ పంటల ఎన్నిక పరిమితమైనది. మాఘి జొన్నను ఆగష్టు మధ్యకాలం నుండి సెప్టెంబర్ మధ్య కాలంలో అత్యంత అనుకూలంగా ఉంటుంది. కావున మాఘి జొన్న సాగును ప్రోత్సహించాలి. మాఘి జొన్న సాగుచేసే ప్రాంతాలు మరియు ఆలస్యంగా వరినాల్లు వేసే ప్రాంతంలో పెసర పంటను గింజ పంటగా వేయాలి. లేనిచో పచ్చికొట్ట ఎరువుగా సాగుచేసుకోవచ్చు. అంతేకాక రబీ కాలంలో త్వరగా సాగుచేసే పంటలను కూడ చేసుకోవచ్చు. అటువంటప్పుడు ఎన్.టి.జె-1, ఎన్.టి.జె-2, స్వాతి, సి.ఎస్.హెచ్-13 ఆర్ జొన్న రకాలను ఎన్నుకోవాలి. వీటితోపాటు తోరియా, ఆవ, రజ్ మాష్ పంటలను కూడ సాగుచేసుకోవచ్చు.

చీడలు మరియు తెగుళ్ళు ఆశించే అవకాశం ఉంది. ఎలుకల నివారణను పెద్ద ఎత్తున చేపట్టాలి. సర్వేలను మరియు నిఘా కార్యక్రమాలను, షీడ్ బాక్ విధానాలను ప్రారంభించి పటిష్టం చేయాలి. నిర్ధారణ బృందాలు, ఉత్సాహంగా మెళకువతో ఉండి నేలలు మరియు మొక్కల ఆరోగ్య సమస్యలను నిరవధికంగా పరిశీలిస్తూ రైతులకు సత్వరం సరిహాసహాయాలను అందివ్వాలి.

వర్షాధార పంటల అనావృష్టి యజమాన్యంలో భాగంగా గొర్రు మరియు గుంటకతో తరచుగా అంతరకృషి చేసి, నేలలో లేమను పరిరక్షించేందుకు పంట మిగుళ్ళతోగాని లేక ఇతర పదార్థాలతో నేలను కప్పి, పొలాలల్లో కలుపు లేకుండా చేయడం వల్ల లేమ నిర్వృతి ఉండి దిగుబడులు పెంపొందుతాయి.

ఈ తరుణంలో ఉపయుక్తమైనట్టి వివిధ పంటలకు మరియు పరిస్థితులకు అనువైన సాంకేతిక పద్ధతులు మరియు సిఫారసు అనుబంధంతో పొందపరచ బడ్డాయి.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం వారిచే విడుదల చేయబడిన సమాచారం.

శుభాకాంక్షలతో...

రవీంద్ర స్టోర్స్

ఫోన్ : 22314

బండ్ల మిట్ట, ఒంగోలు.

డీలర్స్ :

చార్మినార్ ఆస్టెస్టాస్ రేకులు మరియు ఎ.సి.పి. అండ్ శ్రీచక్ర సిమెంట్స్

ప్రాప్రయిటర్ : కె. విశ్వసేన

అంతేగాక విత్తన పీచు ద్వారా వ్యాపించే బూజు తెగులు బీజాలు నశించిపోతాయి.

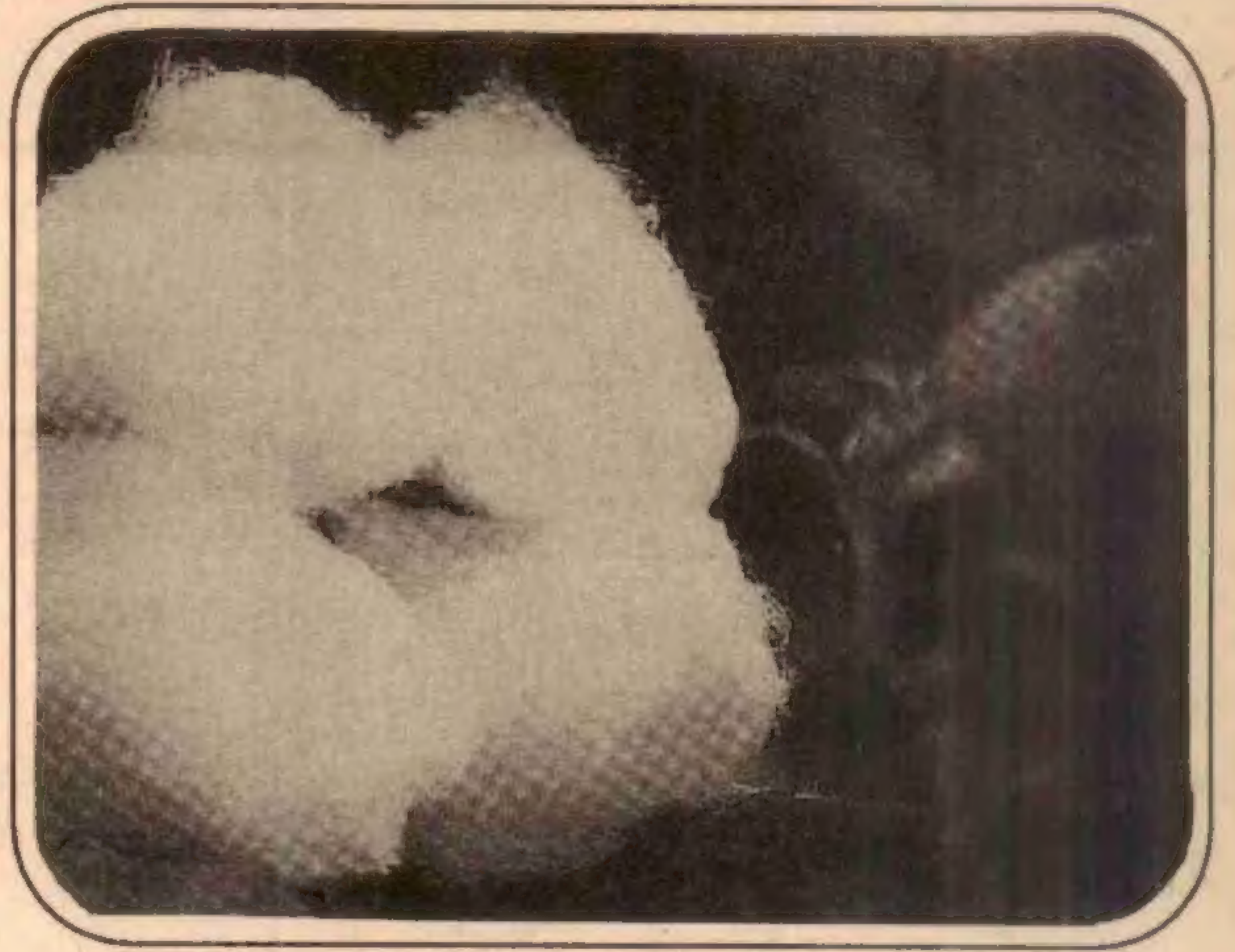
విత్తన 7-8 రోజుల్లో పరిశీలించి అవసరమైన చోట ఖాళీలను నింపాలి.

ఎరువులు : అవకాశం వున్నప్పుడు 10, 15 బండ్ల పశువుల ఎరువులు వాడాలి. హైబ్రిడ్ కు 120 కీలోల నత్రజని, 60 కీలోల భాస్వరం 40 కీలోల పొటాష్ (హెక్టార్ కు) మరియు సూటి రకాలకు 90 కీలోల నత్రజని 45 కీలోల భాస్వరం మరియు 30 కీ. పొటాష్ వేయ వచ్చును. కాని అన్ని ప్రాంతాల్లోనూ అన్ని పంటకాలాల్లోనూ ఈ సిఫార్సు పనికిరాదు. అవసరాన్ని బట్టి, భూసార పరీక్షనుసరించి మనం ఈ ఎరువుల్ని వాడవలెను. నత్రజని ఎరువులు ఎక్కువగా వాడినప్పుడు నష్టంగా పరిణమిస్తున్నదని మనకీ మధ్య అనుభవంలోకి వచ్చింది. కాబట్టి మొదటి దుక్కిలో వాడే రసాయన ఎరువులతోపాటు వీలైతే సేంద్రీయ ఎరువు వాడాలి.

యిక ప్రత్తి పైరు పెరుగుదల మరియు గూడ, పూత మరియు కాయల రూపంలోకి పరిణమించే స్థితి అంతరక్పషి మరియు సస్యరక్షణా ప్రక్రియలు ఆధారపడి ఉంటాయి. ప్రత్తిపైరు నాశించే వివిధ పురుగులు, తెగుల్ల వివరాలు పట్టికలో రూపొందించబడినవి.

సస్య రక్షణా ప్రక్రియను దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రత్తి సాగులో చేయదగిన మార్పులు :

ప్రత్తి పైరు అన్ని దశల్లోనూ పురుగులు మరియు తెగుల్లతోనూ అవరించి ఉంటుందనేది నేడు మన ముందున్న సత్యం. ముఖ్యంగా అధిక తేమ, తగినంత వేడి, ఎక్కువ బెట్టు లం ఉన్న ప్రత్తి పండించే జిల్లాల్లో పురుగుల వృద్ధికి అనుకూలమనేది మనం గ్రహించాలి. దీనికి తోడు మనం ఆచరించే పద్ధతులు ఎక్కువసార్లు కొన్ని పురుగుల పెరుగుదలకు మరియు ఉధృతంగా మారేందుకు దోహద పడుతున్నది. కావున రైతులు ఈ ప్రక్రియల్ని సాధ్యమైనంత వరకు పురుగుల పెరుగుదలకు అననుకూలంగా మారిస్తే తప్ప ప్రత్తిపైరు (లాభసాటిగా) సాగు చేయటం సాధ్యంకాదు.

1. ప్రత్తి పైరుపై ఎక్కువ వత్తిడి తీసికొని రావటం నష్ట పూరితమని మన అనుభవం చెబున్నది. ఈవాడు 4.5 లక్షల హెక్టార్ల నుండి 7.2 లక్షల హెక్టార్ల స్థాయికి మన రాష్ట్రంలో ప్రత్తిపైరు విస్తీర్ణం పెరిగినప్పటికీ దిగుబడి ఆ స్థాయిలో పెరక్కపోగా తగ్గిపోతున్నది. అంతేగాక రసాయనాలపై పెట్టే పెట్టుబడి 2-3 రెట్లు పెరిగి, చిన్న రైతులు ఎంతో నష్ట పోతున్నారు. కాబట్టి కేవలం ప్రత్తి ఒక్కటే నల్లరేగడి భూమిలో సాగు చేయదగిన వంటని మరియు కోస్తా జిల్లా వాతావరణానికి యిది తప్ప పనికి రాదనీ, ఈ పైరును సంవత్సరం తరువాత సంవత్సరం సాగు చేస్తూపోవటం ఎంతో నష్ట దాయకం. యిది మౌళిక సూత్రాలకే విరుద్ధం. విధిగా పంట మార్పిడి జరగాలి. అంతేగాక ఒకే లక్షణాలు కలిగిన పైరు విస్తృతంగా సాగు చేసినప్పుడు, పురుగులు తెగుల్లు వేగంగా పెరిగేందు కవకాశం మెండు. కావున వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని మరియు ధరల స్థిరీకరణ కూడా అవసరమని గ్రహించి ప్రత్తిసాగు విస్తీర్ణాన్నిపంట మార్పిడి/కాలు మార్పిడి కి అనుకూలంగా తగ్గించాల్సిన అవసరమెంతో ఉంది. ఆధునిక వ్యవసాయ మంటే ఒకేలక్షణాలు కలిగిన పైరును ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో ఎక్కువ ఎరువులు, క్రిమిసంహారక మందులు వాడి అధిక దిగుబడి సాధించడమనే భ్రమనేడు మనం విడిచి పెట్టాలి. ఈ పైర్ల వలన కలిగే ఆర్థిక మరియు సామాజిక మార్పుల్ని, మనిషి మరియు

ముఖ్య ప్రత్తి రకాలు / హైబ్రిడ్స్ వివరాలు :

రకము/హైబ్రిడ్	రూపొందించబడిన స్థానం	పాగుకు అనుకూలమైన ప్రాంతాలు	కాంపరిమెతి (రోజులు)	పంజపాదపు (మి.మి.)	దూదిశాతం (%)	కొంట్లు	దిగుబడి (క్య/హె)
యం.సి.యు.5 యల్. 389	కోయంబత్తూరు ఆం.వ్య.వి. విద్యాలయం (తాంపారం)	అన్ని ప్రాంతాలు గుంటూరు, ప్రకాశం	170-180 170	24 29	35 35	60 50	25 32
యల్.సి.యస్.141 (కాంచన)	"	"	160	27	35	40	32
యల్.కె. 861	"	"	170	29	34	50	32
యల్.ఆర్.ఎ.5166	కోయంబత్తూరు	అన్ని ప్రాంతాలు	160	25	35	40	30
యస్.యస్.920	ఆం.వ్య.వి.విద్యాలయం (నంద్యాల)	కర్నూలు ప్రాంతం	160	25	38	40	25
యస్.యస్.1235	"	"	160	25	36	40	32
యస్.యస్.1280	"	"	160	27	35	40	30
అబాదిత సువిన్	ధర్వాడ, కర్నూలక ఈజిప్షియన్ జాతిరకం	గుంటూరు, ప్రకాశం	170	26	36	40	30
రాం హైబ్రిడ్-1	ఆం.ప్ర.వ్య.వి.వి.	అన్ని ప్రాంతాలు	210	34	30	120	20
జె.కె.హెచ్.3-1	బెబల్ పూర్ (మ.ప్ర.)	"	160	24	35	40	35
యస్.హెచ్.హెచ్-44	మహారాష్ట్ర	"	180	25	34	40	35
యస్.ఎ.హెచ్.390	మహారాష్ట్ర	"	160	25	33	40	35
నవిత్	ఆం.వ్య.వి.వి.	కర్నూలు, కడప, అనంతపురం	160-70	26	34	40	34
యం.యి.సి.హెచ్.1	కోయంబత్తూరు	అన్ని ప్రాంతాలు	170	25	35	50	35
డి.సి.హెచ్.32	కర్నూలక, ధర్వాడ	"	160	28	35	50	40
	"	"	180	32	33	80	40

వివిధ దశల్లో ప్రత్తి పెరునాశించే పురుగులు మరియు తెగుళ్లు

పైరుదశ/వివరాలు	మొక్క-దశ	గూడ-పూతదశ	కాయదశ	కాయవగిరి-ప్రత్తి తీసేదశ
పురుగులు	రసంపీల్చే పురుగులు : వచ్చదోమ పేనుబంక ముడత పురుగు (త్రిప్స్) మొక్కకొడే పురుగులు- మిడత, వేరు పురుగు	తంనత్త లేక బెండపుచ్చ పురుగు శనగవచ్చపురుగు	శనగవచ్చపురుగు పాగాకు రద్దెపురుగు	గులాబిరంగు కాయ తొల్చేపురుగు ఎర్రనల్లి (తపిటి) పురుగు -రెడ్ మెట్స్ రెడ్ కాపన్ బగ్ మరియు డస్సీ కాపన్ బగ్
తెగుళ్లు	మొక్క-వచ్చే తెగులు వేరుకుళ్లు, మరియు ఆకుమచ్చ వంటి విత్తనం ద్వారా వచ్చే తెగుళ్లు	అల్లర్ నేరియా - (గుండ్రటి గోధుమరంగు మచ్చలు) మరియు (ఎరుపు మరియు మధ్య తెల్లగా ఉండే మచ్చలు) ఆకుమచ్చ తెగుళ్లు	బూడిద తెగులు ఆకుమచ్చ (బ్లక్కర్స్) తెగులు మరియు కాయకుళ్లు తెగులు	వండాకు తెగులు ఎర్రబూడిద తెగులు
అదుపుకు ఆచరించ దగిన చర్యలు	1. విత్తనశుద్ధి-కార్బోనల్స్ + మాంక్ జెబ్ 2. గుళికమందు-కార్బోప్యూరాన్ పొదికి 2 గ్రా. చొద 3. పెమందుల్ని సాధ్యమైనంత వరకు వాడకుండా ఉంటే పురుగుల మరియు తెగుళ్ల సహజ శత్రువులు పెరుగుతాయి	1. పురుగు మందుల్ని వాడకుండా పుండటం ఈదశలో కూడా మంచిది 2. నిహా కార్యక్రమం - లింగాకర్షణ బుట్టంద్వారా ఆచరించాలి. 3. తెగుళ్ల అదుపుకు-కాపర్ ఆక్సైక్లోరైడ్ + స్టెప్టామైసిన్ తగుమోదాదులో వాడాలి.	1. లేతాకులపై పెట్టబడే గ్రుడ్లను గమనించి ఆకుల్ని త్రుంచివేయాలి. 2. అవసరమైతే కృత్రిమ పురుగుమందుల్ని వృక్ష సంబంధమందుల్లో కలిపివాడాలి. 3. వక్షి నిరియార్ని ఏర్పరచాలి.	1. నల్ల (నీళ్లగంధకం) పూరిత మందుల్ని తగు విధంగా వాడాలి. 2. వక్షి నిరియార్ని పురుగుల్ని తినే వక్షుల్ని ప్రాతప్రసాదించాలి.

యితర జీవులపై యిది తెచ్చే దీర్ఘకాలిక ప్రభావాల్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని మన వ్యవసాయాన్ని మార్చుకోవాలి. కాబట్టి నేటి అవసరానికి ఆలోచనకు అనుగుణంగా తక్కువ పెట్టుబడితో ఎక్కువ దిగుబడి తీసే జీవావరణానిపై సాధ్యమైనంత తక్కువ వత్తిడి తెచ్చే పంటల సాగు మనమాచరించాలి. పంట మార్పిడి అనేది వ్యవసాయంలో మూల సూత్రంగా గమనించి విధిగా సామూహిక పద్ధతిలో యిది ఆచరణలోకి తెచ్చుకోవాలి.

2. అదేవిధంగా ఒక ప్రాంతంలో వివిధ పైర్లున్నప్పుడు కొన్ని ఉపయోగపడే పురుగుల పెరుగుదల వేగంగా జరిగి బెడదగా మారే పురుగుల్ని అదుపులో ఉంచే ప్రక్రియను కూడా మనం గమనించవచ్చును. ముఖ్యంగా ప్రత్తిపైరుపై ఎంతో నష్టాన్ని కల్గించే తెల్లదోమ, శనగ పచ్చ పురుగుల పెరుగుదలకు ముఖ్య కారణం వీటి శత్రువుల పూర్తి నశింపు. కావున ప్రత్తిలో కొన్ని అంతర్మైర్ల సాగు కూడా మేలు కల్గించే మరో ప్రక్రియ. ప్రత్తిలో వేరుశనగ, అరిసంద, సోయాచిక్కుడు, పెసర, మినుము, కొట్ట వంటి పైర్లను ఒక సాలుకు రెండు సార్లు వంతున వేసినప్పుడు శనగ పచ్చపురుగు మరియు తెల్లదోమపై బ్రతికే బదనిక/పరాన్నభుక్కుల పెరుగుదల అధికమౌతుంది. అంతేగాక వివిధ పురుగుల మధ్య పోటీ ఉండటం వలన ఒకే పురుగు ఉధృతంగా మారే అవకాశం తక్కువని తెలుస్తున్నది.

3. ప్రత్తిపైరుపై మొదటి దశలో వచ్చే పేనుబంక, పచ్చదోమ, ముడత పురుగులపై బ్రతికే కొన్ని బదనిక పురుగులను మనం వృద్ధి చేసికొనే విధంగా మన సస్యరక్షణ ఉండాలి. దీనికిగాను పైన చల్లే మందుల్ని పూర్తిగా 60-70 రోజుల వరకు వాడకుండా ఉండాలి. రసం పీల్చే పురుగుల్ని కొంత వరకు అదుపులో వుంచుతూ ఉపయోగపడే పురుగుల్ని నశింపకుండా చేసే ప్రక్రియగా మనం, పాదుల్లో గుళికమందుని (కార్బోప్యూరాన్ హెక్టారుకు 33 కీలోల) వేయవచ్చు. అదేవిధంగా వీలైప్పుడు విత్తన శుద్ధి మందుగా ఈ కార్బోప్యూరాన్ పాడిని వాడవలెను.

4. పైరును 40 రోజుల దశ నుండి ఆశ్రయించే గూడపూత పురుగులైన బెండ పుచ్చ మరియు శనగ పచ్చ పురుగుల ప్రారంభ తెరల్ని గమనించే నిమిత్తం హెక్టారుకు 10 లింగాకర్షక బుట్టలు ఉంచాలి. అదే విధంగా పొగాకు లద్దె పురుగు మరియు గులాబి రంగు కాయతొల్చే పురుగులపై నిఘాలో భాగంగా కూడా వీటికి సంబంధించిన ఫిరోవోన్ ఎరలను వాడవలెను. తద్వారా ఈ తరగతి పురుగుల హెచ్చు తగ్గులు తెలిసే అవకాశం మున్నది.

5. శనగ పచ్చ పురుగు ఎక్కువగా గ్రుడ్లు లేతాకుపై పెట్టును. కావున వీటిని గమనించి కొన్నిసార్లు మనం ఈ ఆకుల్ని త్రుంచి వేస్తే ఉపయోగకరం. అదేవిధంగా పొగాకు లద్దె పురుగుల గ్రుడ్లను, చిన్న పురుగుల గుంపుల్ని ఏరి వేయవచ్చును.

6. సాధ్యమైనంత వరకు కృత్రిమ రసాయన మందుల్ని పైరు చివరి దశవరకు వాడకుండా ప్రయత్నించి, అవసర మనిపిస్తే మాత్రమే తగిన పరికరాల్లో, పురుగును అన్ని విధాలా అదుపు చేసే పద్ధతిలో చల్లాలి. యిందుకుగాను విధిగా పవర్ స్ప్రేయర్ (ముఖ్యంగా రసం పీల్చే పురుగుల్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని)ను హెక్టారుకు 500 లీ. నీళ్లు ద్వారా మందుని చల్లాలి. కృత్రిమ మందులైన ఎండోసల్ఫాన్, ఎసిఫేట్, క్వినాల్ ఫాస్, బ్రైజెఫాస్, ఫెన్ వలరేట్, సైఫర్ మెత్రిన్ లను మారుస్తూ వాడాలి. వీటిల్లో నువ్వులనూనె, బెల్లం మరియు యన్ పివి ద్రావణం వంటివికూడా కలిపి వాడటం మంచిది.

ఈ కృత్రిమ మందులేమీ వాడని స్థితిలోనే కేవలం గుళిక మందు వాడిన ప్రత్తిపైరు నుండి హెక్టారుకు 19 కీ. ప్రత్తి మరియు 7 కీ. వేరుశనగ (అంతర్మైరు) వచ్చునట్లుగా లాం ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానంలో గత సంవత్సరం ప్రదర్శనా క్షేత్రం ఏర్పాటు చేయబడినది. దీని వెనక ఉన్న కీలక రహస్యం "మొక్కల నాశ్రయించే వివిధ జీవుల మధ్య సహజంగా ఉండే పోటీని సజావుగా నిలిపే" సాగు ప్రక్రియ మాత్రమేనని రైతు సోదరులు గమనించ గలరు. కావు ప్రత్తిని లాభసాటి పైరుగా మార్చే అవకాశం మన చేతుల్లో కూడా కొంత ఉన్నది.

కోళ్ళ పెంపకం

గతసంచిక తరువాయి....

క్రో డి పిల్లలు వచ్చిన తరువాత, ముందుగా అమర్చిన బ్రాడరు క్రింద వదిలేముందు వాటి ముక్కు నీటి తొట్టలోను, మేత తొట్టలోను ముంచాలి. దీనితో అవి నీరు త్రాగడానికి, మేత తినడానికి అలవాటు పడతాయి. చుట్టు అమర్చిన అట్టదడిని 2 రోజుల కొకసారి క్రమంగా దూరంగా జరుపుతూ, 10వ రోజున పూర్తిగా తీసివేసి గది మూలలందు అట్టలను అమర్చాలి.

పిల్లలకు సరిపడినంత మేత మరియు నీటి తొట్టను అమర్చాలి. మొదటి వారములో ఒక పిల్లకు ఒక అంగుళము స్థలము చొప్పున, 50 పిల్లలకు దాదాపు 24 అం. పాడవుగల మేత తొట్టి సరిపోతుంది. ప్రతి బ్రాడరు క్రింద 3-4 నీటి తొట్టను అమర్చాలి. వాటిని రోజూ శుభ్రపరచి మళ్ళీ నీటితో నింపాలి.

పిల్లల గృహములో రాత్రి అంతా లైట్లు వెలుగుతుండాలి. పిల్లలకు మొదటి 10 రోజులలోనే "డి బీకర్" అను పరికరము సహాయముతో ముక్కుల వరకు కత్తిరించాలి. దీనివలన, పిల్లలు ఒకదాని నొకటి పొడుచుకోవడం, మేతను తొట్టనుండి క్రిందకు త్రోయడం తగ్గుతుంది.

సాధారణముగా పుట్టిన రోజునే కోడిపిల్లలను హేచరీ వారు మెరెక్స్ రోగానికి టీకా వేస్తారు. తరువాత సామాన్య రోగాలైన కొక్కెర తెగులు మరియు మశూచి వ్యాధులకు మొదటి రెండు వారాలలో తగిన మోతాదు మరియు పద్ధతులలో టీకాలను వేయించాలి. రక్తపారుడు రోగము రాకుండా, మేతలో బైపురాను లేక ఏంప్రాలు లేక డాల్ వంటి మందులను మేతలో కంపెనీవారు సూచించిన మోతాదులో కలపాలి.

ముఖ్యమయిన విషయాలు :

1. చిన్న పిల్లలను పెంచే షెడ్డుకు, పెద్ద కోళ్ళ షెడ్డుకు మధ్య కనీసం 50 నుండి 100 గజాల దూరం ఉండాలి.
2. పెద్దకోళ్ళ షెడ్డులో పనిచేసే వ్యక్తి, చిన్నపిల్లల షెడ్డులో ప్రవేశించరాదు.

3. నిల్లప్పుడు లిట్టరు తడవకుండా పొడిగా యుండునట్లు జాగ్రత్తపడాలి.
4. నాలు జాతి కోళ్ళను షెడ్ ఆవరణలోనికి రానీయ కూడదు. షెడ్ ద్వారములో క్రిమి సంహారకముందు (ఫైనల్ లేక సాఫ్టాక్) ఉంచిన తొట్టి ఉంచి, ప్రవేశించే ముందు, పాదాలను ఆ ద్రావణములో తడుపవలెను.

పెరిగే వయసు (9-20 వారాలు) కోళ్ళ పెంపకము :

ఈ దశలో కోళ్ళను ప్రత్యేకమయిన షెడ్డులో కాని సాధారణముగా చిన్న పిల్లల నుంచిన షెడ్డులో కాని పెంచ వచ్చును. ప్రతి పెరిగే కోడి పిల్లకు వయసుని బట్టి 1 నుండి 2 చదరపు అడుగుల స్థలం కావలసి ఉంటుంది. మేత తొట్టు, నీటి తొట్టెలు పిల్లలకుపయోగించిన వాటికంటే పెద్దవిగా ఉండాలి. దీనికి గాను, ప్రతికోడికి 2.5 అం. మేత తినే స్థలము, 0.75 అం. నీరు త్రాగే స్థలము అవసరము. ఈ తొట్టు నిడివిగా గాని, వృత్తాకారముగా గాని వుండవచ్చును. రాత్రులందు దీపములు ఉంచనవసరంలేదు.

ముక్కులను మరొకసారి 12-16 వారముల మధ్య కత్తిరించటంకాని, మొండిగా కాని చేయటం ముఖ్యము. లిట్టరును అప్పుడప్పుడూ తిరగ వేయుచూ, పొడిగా ఉండునట్లు చూడాలి. అవసరమైనచో కొత్త లిట్టరు చల్లవలెను.

ఈ వయసులో కోడి పిల్లల కడుపులో ఏలిక పాములు, బద్దె పురుగులు పెరిగే అవకాశం కలదు. వీటి నివారణకు నీటిలో పురుగు మందులు వాడవలెను.

ఈ మాసపు వ్యవసాయ పనులు

వరి : వరినాల్లు పూర్తి చేయడం, అంతరకృషి ప్రారంభించడం, కలుపుతీయడం, సస్యరక్షణ చూడవలసి వుంటుంది.

జొన్న : అంతరకృషి రెండవధా ఎరువులు వేయడం, సస్యరక్షణ, అలాగే మాఘ జొన్నకు నేల తయారీ.

సజ్జ : సస్యరక్షణ చేపట్టాలి, అంతరకృషి చేయాలి.

ఆముదం : రసాయనిక ఎరువులు వేయడం, అంతరకృషి, సస్యరక్షణ, దాసరి పురుగు నివారణ.

మిరప : నారుమడిలో సస్యరక్షణ, నాల్గకు దుక్కి.

మొక్కజొన్న : రసాయనిక ఎరువులు వేయుట.

పొగాకు : నారుమళ్ళలో సస్యరక్షణ, పొగాకు వేయు చేలలో దుక్కులు కొనసాగించుట.

ప్రత్తి : అంతరకృషి, రసాయనిక ఎరువులు వేయుట, సస్యరక్షణ.

పండ్లు : జీడిమామిడి తోటల నాళ్లు, మామిడి చెట్ల నాళ్లు వేయడం.

పశువులు : వ్యాధులు రాకుండా టీకాలు వేయించుట.

1993-94 ఖరీఫ్ సీజన్కుగాను వివిధ పంటలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన మద్దతు ధరలు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి			
ధాన్యం (ముతక)	రూ. 310	మొక్కజొన్న	265
" ఫైన్	330	పప్పుధాన్యాలు	700
" సూపర్ ఫైన్	350	వేరుశనగ	800
జొన్న, సజ్జ, రాగి	260	సోయాబీన్ (పసుపు)	580
		సోయాబీన్ (నలుపు)	525
		పొద్దుతిరుగుడు	850
		ప్రత్తి - ఎఫ్-414; హెచ్-777	900
		ప్రత్తి - హెచ్-4	1050

పాల ఉత్పత్తి దారుల సహకార సంఘం లిమిటెడ్, ఇడుపుల పాడు.

తోటకూర కోటి సుబ్బారావు
అధ్యక్షులు

(ప్రకాశం జిల్లా)

తేళ్ల ఆదినారాయణ
కార్యదర్శి

ప్రగతి పథములో మాసాసెట్ (1992-93)

నేకరించినవాలు (లీటర్లు)	1,71,161-00
ఉత్పత్తిదారులకు చెల్లించినది రూ.	11,68,514-84
తాత్కాలిక బోనస్ x 15 పై చొన	19,618-97
ప్రతిలీటరుపై నవంబరు 12 నుండి ఉత్పత్తిదారులకు చెల్లించింది	
మొత్తం	11,88,133-61
సాసెట్ లీటరు 1కి. మిగులుదల	0-50 పై
మొత్తం బ్యాంక్ బ్యాలెన్స్	1,30,000-00

సాంకేతిక వనరుల ప్రగతి :

1. మొత్తం సభ్యులు : 317.
2. ఉత్పత్తిదారులకు మందులు మరియు దాణా ఇచ్చుట.
3. పశు వైద్య శిబిరముల నిర్వహణ.
4. సిబ్బంది శిక్షణ
5. ప్రోత్సాహక బహుమతులు

6. పశువులను భామా చేయుట.

7. సబ్సిడీపై పశుగ్రాస వినములు అందచేయుట.

పాలక వర్గము

తోటకూర కోటి సుబ్బారావు	అధ్యక్షులు
అంబటి వీరనారాయణ	డైరెక్టరు
పంగలూరి బాపారావు	"
జంపాని అప్పారావు	"
ఈదర బాపయ్య	"
గోరంట్ల రాంబాబు	"
దొప్పలపూడి హరిబాబు	"
గోరంట్ల కోటేశ్వరరావు	"
పుల్లెల హైమవతి	"
రావి కోటేశ్వరమ్మ	"
అన్నేబోయిన రమాదేవి	"

వర్షాభావం వల్ల పంటలు

నది ప్రధానంగా వ్యవసాయక దేశం. వ్యవసాయం ప్రధానంగా వర్షాధారం. నీళ్ళు లేకపోతే పంటలు పండవు. ఆ రీత్యా మనకు వర్షాలు చాలా అవసరం.

సకాలంలో వర్షాలు పడకపోతే పంటలు ఎండి, కరువు వస్తుంది. వర్షం ఎక్కువై తుఫానులు, వరదలు వచ్చినా నష్టమే. పంటలకు అవసరమైన మేరకు సాధారణ వర్షం కురిస్తే అందరికీ లాభం.

ఈ సారి ఇంతవరకు సరైన వర్షాలు రానందున రైతాంగం చాలా దిగులుతో ఆకాశంవైపు ఎదురు చూస్తోంది. పట్టణ ప్రజలకు త్రాగునీరు లేదు. అందువలన దేవాదాయ శాఖ మంత్రి వరుణజపం చేయిస్తానన్నాడు. అందువలన చిన్న నీటి వనరుల శాఖామంత్రి కృత్రిమ వర్షాల కోసం శాస్త్రజ్ఞుల్ని రప్పించి ప్రయత్నం చేశారు. ఈ రెండో ప్రయత్నం హర్షించ దగింది. ఏమైనా అసలు వర్షాలు ఎలా వస్తాయో తెలుసు కుంటే మనకున్న మూఢ నమ్మకాలు తొలిగి పోతాయి.

భూమి చుట్టూ గాలి పార వుంటుంది. భూమి పైకి 10 నుండి 16 కి.మీ. ఎత్తు వరకు వున్న పార భాగాన్ని "ట్రోపోస్ఫియర్" అంటారు. ఇక్కడే వాతావరణ మార్పులు, వానలు, మేఘాలు, తుఫానులు ఏర్పడుతూవుంటాయి.

భూమి ఉపరితలంలో పీడన శక్తి ఒకేరకంగా వుండదు. హెచ్చు తగ్గులుంటాయి. ఈ కారణంగా గాలి అధికపీడన శక్తి నుండి అల్పపీడన శక్తివైపు ప్రయాణిస్తుంది. భూభ్రమణం వలన గాలి నేరుగా గాక వక్రంగా ప్రసరిస్తుంది. అల్ప పీడనం ఏర్పడే కొద్దీ వర్షాలు పడతాయి. ఇది తగ్గే కొద్దీ తుఫానులుగా మారుతుంది.

దేశంలో జూన్ నుండి సెప్టెంబర్ వరకు నైరుతి పవన కాలం. ఈ కాలంలో అల్పపీడన ప్రాంతము వాయువ్య ప్రాంతంలో ఏర్పడి వుంటుంది. దక్షిణ భాగంలో అంటే ఉత్తర హిందూ మహా సముద్ర ప్రాంతంలో హెచ్చు పీడనం వుంటుంది.

వానలు ఎట్లా వస్తాయి :

వానలు రావడానికి ప్రధాన కారణం నీటి అవిరిత్ (తేమ) కలిసివున్న గాలి చల్లబడటం. దీని వలన ఆవిరి రూపంలో వున్న తేమ నీటి బిందువులుగా మారుతుంది. నీటి

సముదాయమే మేఘాలు. ఇలా చల్లబడటం వలన మేఘాలు వృద్ధిపొంది, నీటి బిందువులు బాగా ఎక్కువై వర్షం ఆరంభమౌతుంది. వాతావరణంలో గాలి చల్లబడటం భూమి ఉపరితలం నుంచి గాలిపైకెగిస్తే జరుగుతుంది. గాలిపైకి పోయినపుడు పీడనం తగ్గడం వలన ఆ గాలి వ్యాకోచం చెంది చల్లబడుతుంది. మేఘాలేర్పడతాయి.

ఇది మూడు విధాలా జరుగుతుంది. 1) పర్యవ్రేణివై గాలి ప్రసరించడంవల్ల గాలి ప్రసారంలో ఒక ఎత్తైన శ్రేణి అడ్డుగా వుండటం వల్ల గాలి ఎగబాకుతుంది. అందువలన చల్లబడుతుంది. వాన పడుతుంది. గాలి మరుగువైపు అధోముఖంగా ప్రసరించడం వలన సంకోచం చెంది వేడెక్కుతుంది. తర్వాత నీటి బిందువులు ఆవిరిగా మారి మేఘాలు తగ్గిపోతాయి. అప్పుడు వానపడదు. 2) గాలి ఊర్వదిశగా వెళ్ళుటానికి తద్వారా చల్లబడటానికి మరొక కారణం అల్పపీడన ప్రాంతం. ఇక్కడ నలుదెసల నుండి గాలులు అల్పపీడన ప్రాంతం వైపు ప్రసరిస్తాయి. ఈ గాలి తిరిగి ఊర్వదిశగా పోయి చల్లబడి వర్షం పడుతుంది. ఇదే వాయుగుండంగా మారుతుంది. 3) భూతలం లోని ఉష్ణోగ్రత వ్యత్యాసాలు. పగలు నేలపైన సూర్యరశ్మి ద్వారా గాలి పార వేడెక్కుతుంది. భూమి పై వున్న ఉష్ణోగ్రతలో వ్యత్యాసాల వలన వేడి ఎక్కువగా వున్నా ప్రదేశంలో గాలి కూడా వేడెక్కుతుంది. దీని సాంద్రత తగ్గి తేలికై ఊర్వదిశగా పోతుంది. ఈ గాలి బుగ్గలను థెర్మల్స్ అంటారు. అవి బాగా పైకి పోయినపుడు వ్యాకోచం చెంది చల్లబడి మేఘాలేర్పడి వర్షిస్తాయి. ఇలాంటి వాన విస్తృతంగా పడదు. కొన్ని సందర్భాలలో వడగళ్ళుకూడా పడి పంటలను దెబ్బ తీయవచ్చు.

ఈవిధంగా వర్షంపడే వివిధ ధోరణులను కనుక్కోవడం వలననే మానవుడు కృత్రిమ వర్షాలను కూడా కురిపించ గలుగుతున్నాడు. దీనిలో కూడా రెండు పద్ధతులున్నాయి. 1. క్రింద నుండి సిల్వర్ ఐయోడైడ్ ద్వారా మేఘాలను చల్లబర్చడం (కోల్డ్ సీడ్లింగ్ పద్ధతి), 2. విమానాల ద్వారా మేఘాలపై ఉప్పుతో కలిపిన మైక్రోమిశ్రమాన్ని చల్లడం (హాట్ సీడ్లింగ్ పద్ధతి). ఈ శాస్త్రం ఇంకా అభివృద్ధి కావాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాము.

నిత్యం కరువు కోరల్లో ప్రకాశం జిల్లా

జిల్లారు, కర్నూలు, గుంటూరు జిల్లాలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలను కలిపి 1970లో ప్రకాశం జిల్లాను ఏర్పాటు చేశారు. కాని ఈ జిల్లాను అభివృద్ధి చేయడానికి అప్పటి నుండి ఎలాంటి కృషి జరగలేదు.

భౌగోళిక పరిస్థితి : జిల్లా వైశాల్యం 17,626 చ.కి.మీ. జనాభా (1991) 27,59,000 అడవులు 11 లక్షల ఎకరాల్లో విస్తరించి ఉన్నాయి (26 శాతం). ప్రధాన నదులు, గుండ్లకమ్మ, మూసీ, పాలేరు. మార్కాపురం ఏరియా పరికర పరిశ్రమకు, చీమకుర్తి గ్రానైట్ కు ప్రసిద్ధి గాంచింది. జిల్లాలో 970 నివాస గ్రామాలున్నాయి. ప్రసిద్ధిగాంచిన ఒంగోలు జాతి ఎద్దులు ఇక్కడే పుట్టాయి. 15 లక్షల 12 వేల ఎకరాలు నికర సాగు భూమి వున్నది. ఇది మొత్తం విస్తీర్ణంలో 35 శాతం మాత్రమే. వర్షపాతం : ఈ జిల్లాకు ఇటు నైరుతి రుతుపవనాలుగాని లేదా అటు ఈశాన్య రుతుపవనాలుగాని పూర్తిగా రావు. అందువలనే ఎప్పుడు కరువు కాలకాలతో అల్లాడుతుంటుంది. నైరుతి పవనాల వలన 352 మి.మీ., ఈశాన్యం ద్వారా 317 మి.మీ. సాధారణ వర్షపాతం వుంటుంది. దక్షిణం నుండి ఉత్తరానికి వచ్చే కొద్దీ వర్షం తగ్గుతూ వుంటుంది.

పంటలు : జిల్లాలో పరి తర్వాత పొగాకు ప్రధానమైన పంట. ప్రత్తి, వేరుశనగ, జొన్న, సజ్జ, రాగి, మిర్చి కూడా గణనీయంగానే పండిస్తారు. 1986-87లో ప్రత్తి ధరలు విపరీతంగా పడిపోయి, రైతులు అప్పుపాలై ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నదీ జిల్లాలోనే. 1983లో పొగాకు ధరలు పడిపోయి నపుడు ఆందోళన చెలరేగి పోలీసు కాల్పుల్లో ముగ్గురు రైతులు మృతి చెందిందీ జిల్లాలోనే.

నీటి వనరులు : సాగర్ కుడికాలువ క్రింద లక్ష 8 వేల ఎకరాల ఆయకట్టు వుంది. కృష్ణా డెల్టా (కొమ్మమూరు కాలువ) క్రింద కూడా లక్ష ఎకరాలు పారుదల వుంది. ఇవి రెండూ కాలువ చివర భూములే. ఎప్పుడు నీరు తగ్గినా,

కాలువలు తెగినా వీరిగతి ఇంతే. నీళ్ళుకూడా ఎప్పుడూ ఆలస్యంగానే వస్తుంటాయి. మరో 75 లక్షల ఎకరాలు చెరువుల క్రింద, లక్ష 50 వేల ఎకరాలు బావుల క్రింద సాగువుతోంది. అంతా కలుపుకుంటే సాగుభూమిలో 24 శాతానికి మాత్రమే (రాష్ట్ర సగటు 33 శాతం) పారుదల వుంది. మిగతా అంతా వర్షాధారమే.

సాగుదార్లు : జిల్లాలో 3 లక్షల 37 వేల 328 మంది సాగుదార్లున్నారు. మొత్తం శ్రామికుల్లో వీరు 12 శాతం. 6,48,254 మంది వ్యవసాయ కూలీలు (24 శాతం) వున్నారు. పనుల కోసం వివిధ ప్రాంతాలకు పేద రైతులతో సహా పెద్ద సంఖ్యలో వలసలు పోతుంటారు.

ప్రధాన సమస్యలు : జిల్లా రైతాంగం ఎదుర్కొనే ప్రధాన సమస్యలు 1) నీటి వనరులు, 2) భూమి, 3) గిట్టు బాటు ధరలు, 4) ప్రభుత్వ రుణాలు: నిత్య కరువు ప్రాంతాలైన కనిగిరి, పాదిలి, కంభం, గిద్దలూరు ప్రాంతాలకు తెలుగుగంగ నుండి వెలుగోడు పథకం ద్వారా నీటి నదుపాయం కల్పించవచ్చు, అలాగే సాగర్ కుడి కాలువను గుండ్ల కమ్మ మీదుగా పెన్నానది వరకు పొడిగించాలి. ఇవి రెండూ జరిగినపుడు జిల్లాలో కరువు సమస్య చాలావరకు పరిష్కారం అవుతుంది. చెరువులు, కుంటలు బాగుచేయాలి. గుండ్ల కమ్మపై మధ్యలో ఆగిపోయి వున్న లిఫ్ట్లను పూర్తిచేయ వలసివుంది.

ఇటీవల కాలంలో గిట్టుబాటు ధరల సమస్య రైతాంగాన్ని బాగా పీడిస్తున్నది. మార్కెట్ సౌకర్యాలు అంతంత మాత్రంగానే వున్నాయి. పంటలు గిట్టుబాటు కాని రైతాంగం క్రమంగా వనాల పెంపకంవైపు (నరుగుడు, యూకలిప్టస్ వగైరా) మళ్ళుతున్నారు. పొగాకు ప్రధానమైన వ్యాపార పంట కావటం వలన స్థానికంగా ఒంగోలులో సిగరెట్ల ఫ్యాక్టరీ స్థాపించాలన్న కోర్కె జిల్లా ప్రజల్లో బలంగా వున్నది.

శుభాకాంక్షలతో....

వ్యవసాయ సహకార కమిటీ ఒంగోలు

చైర్మన్ : శ్రీ తుమ్మల బహ్మనంద రెడ్డి.

శ్రీ తుమ్మల బ్రహ్మనంద రెడ్డి చైర్మన్ గాను,
మరియు కమిటీ మెంబర్లుగా నియమించబడి
ప్రథమంగా 1993 సంవత్సరంలో ప్రకాశం జిల్లాలో
ఒంగోలు మార్కెట్ యార్డు నందు మిర్చి
కొనుగోలు కేంద్రం తెరిపించి రెతు బిడ్డలుగా
నిరూపించుకొన్న సందర్భంగా వారికి మాహర్దిక
అభినందనలు.

ఇట్లు

ప్రకాశం జిల్లా మిర్చి రైతాంగం.

ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార పరపతి సంఘం, చౌదరపల్లి

రి.నెం. 169 - మండలం యాచారం, జిల్లా రంగారెడ్డి.

కార్యవర్గ సభ్యులు :

కె. మల్లారెడ్డి, అధ్యక్షులు; కె. దేవాజీ, ఉపాధ్యక్షులు; కె. రాంమోహన్ రెడ్డి, డైరెక్టర్; కె. కిష్టయ్య, డైరెక్టర్;
పి. సుధాకర్ రెడ్డి, (డై); పి. యాదయ్య, (డై); పి. జంగయ్య, (డై); జి. నత్తయ్య, (డై); పి. దొలత్ ఖాన్,
(డై); యం. జంగయ్య, (డై); యస్.గోర్యానాయక్, (డై); యండి. జహంగీర్, (డై); జి.బోగరమ్మ (డై);

ఉద్యోగులు : ఎ.వి. నర్సింహారావు, కార్యదర్శి; పి.విశ్వనాథం, క్లర్క్;

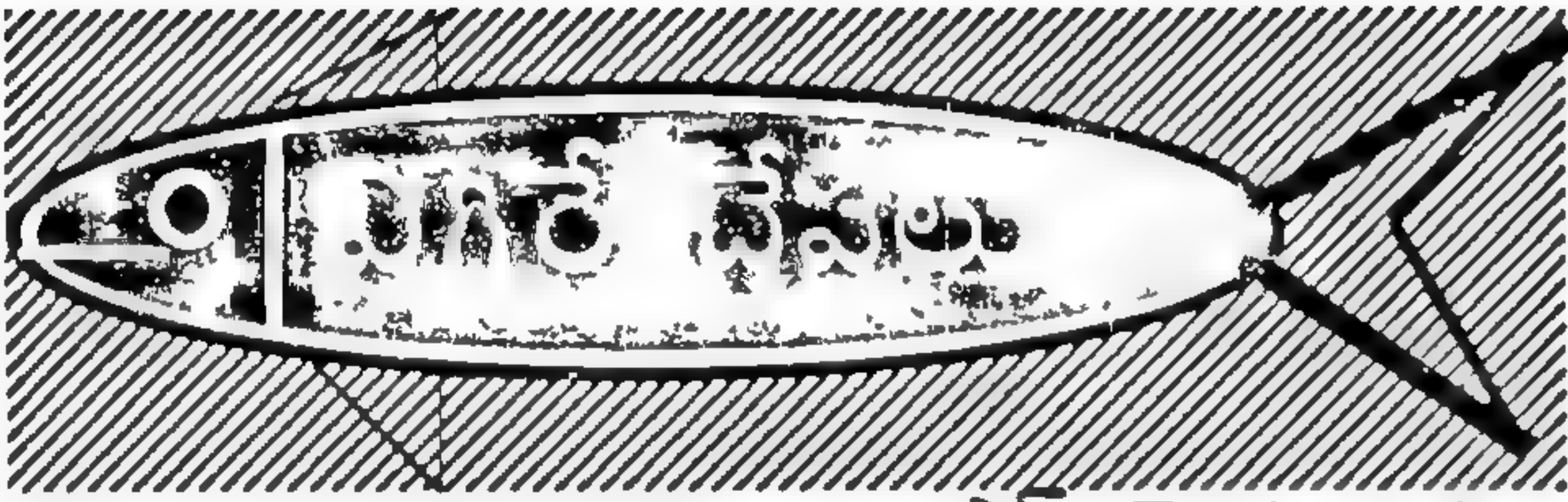
యండి. షేక్ హైదర్, అటెండర్; మొత్తం సభ్యులు 2025.

స్వల్పకాలిక అప్పులు : 13,75,600; దీర్ఘకాలిక అప్పులు : 16,67,500.

భూమిలేని నిరుపేదలకు భూమి పంచాలని పోరాటాలు సాగుతున్నాయి. ముండ్లమూరు ప్రాంతంలో నిర్బంధాన్ని సైతం ఎదుర్కొంటున్నారు. సముద్ర తీర బంజర్లను పేదరికే కేటాయించాలని ఆందోళన సాగుతున్నది.

ప్రధానంగా రైతాంగం పెట్టుబడుల కోసం వడ్డీ వ్యాపారస్తులపై ఆధాపడుతున్నది. బ్యాంకుల్లో బంగారం కుదువ పెట్టి అప్పులుతెస్తే పంటలు పండక సకాలంలో తీర్చలేక పోతే ఇళ్ళపైపడి జప్తులు చేస్తారని, బంగారం వేలం వేస్తారని తీవ్ర భయాందోళనలకు గురౌతున్నారు.

రైతుసంఘం కార్యకలాపాలు : జిల్లాలో పలు సమస్యలపై రైతు సంఘం ఆందోళనలు నడిపి రైతుల ఆధారాభిమానాలను చూరగొనివున్నది. ప్రత్తి, పాగాకు, నీటి వనరుల సమస్యలపై మంచి కృషి సాగిస్తున్నది. రైతుల్లో వున్న ఆదరాభిమానాలను సంఘ నిర్మాణం వైపు మళ్ళించుకోవాల్సిన అవసరం వున్నది. ఇటీవలనే కూననేనివారి పాళెం గ్రామంలో 100 మంది రైతుసంఘ కార్యకర్తలకు శిక్షణా తరగతులు నిర్వహించారు. ఆగస్టు నెలలో డివిజన్ మహాసభలు జరుగబోతున్నాయి. జిల్లా అధ్యక్షులుగా శ్రీ నాగబోయిన రంగారావు, కార్యదర్శిగా శ్రీ సూరాపాపిరెడ్డి వున్నారు.

ఎస్. వెంకటరావు

సముద్రాల్లో నదుల్లో, చెరువుల్లో గాని కొన్నిసార్లు చేపలు నీటిలో నుండి పైకి వచ్చి తుళ్ళి నీళ్ళలో పడుతుం డటం గమనించిఉంటారు.

అయితే సముద్రపు చేపల్లో ఎగిరే చేపలు కొన్ని వున్నాయి. ఇవి రెక్కల సహాయంతో గంటకు 36 కిలో మీటర్ల వేగంతో గాలిలో ఎగురగలవు.

సాధారణంగా ఈ చేపలు సముద్ర జలాల లోతుల్లో నివసిస్తుంటాయి. వీటిపై శత్రువులు దాడి చేసినపుడు సముద్రం పై భాగానికి వస్తాయి. సముద్రంలోని ఆలలు ఉవ్వెత్తున లేచిన సమయంలో ఈ చేపలు కూడా ఆలల మీద పై పార వరకు వెళ్లి ఒక్క దూకుతో గాలిలోకి దూసుకు పోతాయి. వెనువెంటనే చేపలకు ఇరుప్రక్కలా వుండే రెక్కలు తెరచుకుంటాయి. మామూలు చేప రెక్కల మాదిరిగా కాకుండా ఈ చేపలకు ఇరు ప్రక్కలా పక్షి రెక్కల మాదిరిగా వుంటాయి. తెరచుకున్న ఈ రెక్కల సహాయంతో చేపలు సముద్ర జలాల మీద చాలాదూరం ఎగుర గలుగుతాయి. ఒకసారి గాలిలోకి ఎగిరే చేప అర్ధకిలోమీటరు దూరం వరకు ప్రయాణించి మరల నీళ్ళలోకి దిగుతుంది. ఇంకా ఎగురుతూనే ఉండాలను కుంటే నీటిని తాకి తాకడంతోనే తోకతో నీటిని కొడుతుంది. అంతే మళ్ళీ అది గాలిలోకి ఎగిరి పోయి మరో అరవైలు ప్రయాణించగలుగుతుంది.

ఎరువుల ధరలు

ఎ.పి; కాంప్లెక్స్ ఎరువులపై తిరిగి ఈ సంవత్సరం కూడా బన్నుకు రు.1000ల చొప్పున కేంద్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఇచ్చింది. ఆ తగ్గింపు ప్రకారం ఎరువుల ధరలు ఈ క్రింది విధంగా అమ్మాలని ప్రభుత్వం నిర్దేశించింది. అంతకన్నా ఎక్కువ ధరలకు అమ్మితే అధికారులకు ఫిర్యాదు చేయవచ్చు.

డి.ఎ.పి. (బస్తా 1కి)	రు. 330.00
28 : 28 : 0	322.00
17 : 17 : 17	305.00
20 : 20 : 0	250.00
(ఆర్.సి.యఫ్; గోదావరి, కోరమాండల్)	
20 : 20 : 0 (ఫ్యాక్ట్)	260.00
యం.ఓ.పి. (మ్యూరేట్ ఆఫ్ పోటాష్)	195.00
యస్.యస్.పి (సింగల్ సూపర్ ఫాస్ఫేట్)	116.00
14 : 35 : 14	335.00
10 : 26 : 26	335.00
19 : 19 : 19	320.00
15 : 15 : 15	250.00
23 : 23 : 0	285.00
16 : 20 : 0	244.00

నెం.జె.327, కూనంనేనివారిపాలెం ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార పరపతి సంఘము లిమిటెడ్.

కూనంనేనివారిపాలెం, చీమకుర్తి (మం), ప్రకాశం జిల్లా
స్వల్పకాలిక అప్పులు : 18,00,000 - దీర్ఘకాలిక అప్పులు : 6,00,000 = మొత్తం : 24,00,000

శ్రీ పమిడి సత్యనారాయణగారు : అధ్యక్షులు

శ్రీ మన్నం మోహనరావు : ఉపాధ్యక్షుడు

శ్రీ బొక్కా జాంబు : డైరెక్టరు

శ్రీ బొడ్డు కోటేశ్వరావు : డైరెక్టరు

శ్రీ మన్నం వెంకట్రావు : డైరెక్టరు

శ్రీ నూదులగుంట శింగయ్య : డైరెక్టరు

శ్రీ మతి వేమాజయమ్మ : డైరెక్టరు

శ్రీ పూనూరు పాపారావు : డైరెక్టరు

శ్రీ మతి వేమా నరోజిని : డైరెక్టరు

శ్రీ విమ్మకాయల వెంకటసుబ్బయ్య : డైరెక్టరు

శ్రీ నేరెళ్ల హనుమంతరావు : కార్యదర్శి

శ్రీ పాలకోటి వెంకటేశ్వరరావు : డైరెక్టరు

శ్రీ పాలపాగు నాగేశ్వరావు : కార్యదర్శి

శ్రీ పుట్టాబ్రహ్మయ్య : డైరెక్టరు

శ్రీ పి.వి. సుబ్బయ్య : సూపర్ వైజరు

ప్రగతి పథంలో పాలుత్పత్తిదారుల సహకార సంఘం

ముంగమూరు, సంతనూతలపాడు (మం), ప్రకాశం జిల్లా

మొత్తం సభ్యులు : 311

1992 సం॥లో సేకరించిన పాలు : 1,23,285 లీటర్లు

ఉత్పత్తి : 8,50,478 రూ.

పాలకవర్గం :

అబ్బూరి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షులు

అబ్బూరి కోటేశ్వరరావు : డైరెక్టరు

యర్రంనేని హరిబాబు : డైరెక్టరు

కామని శేషయ్య : డైరెక్టరు

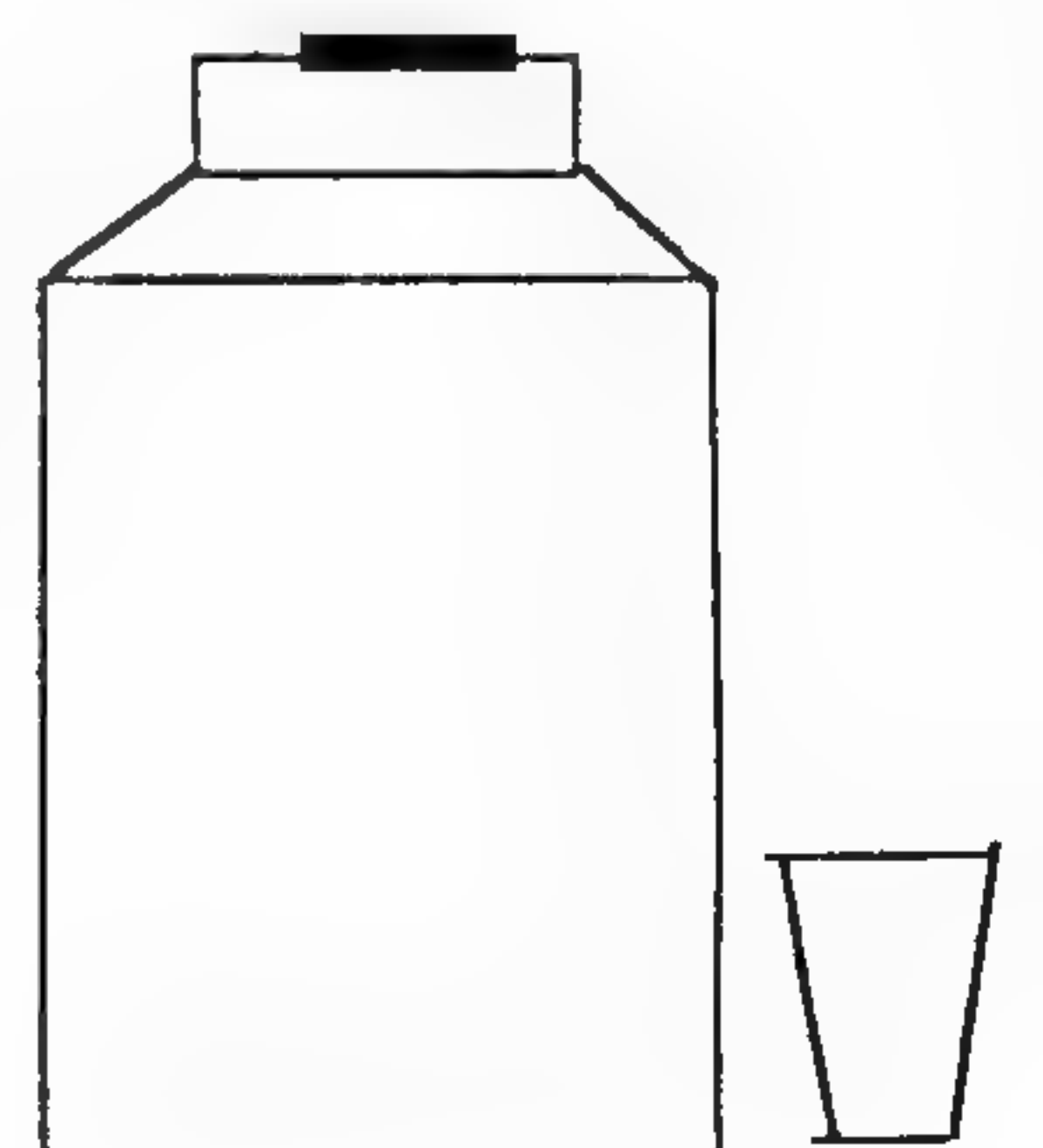
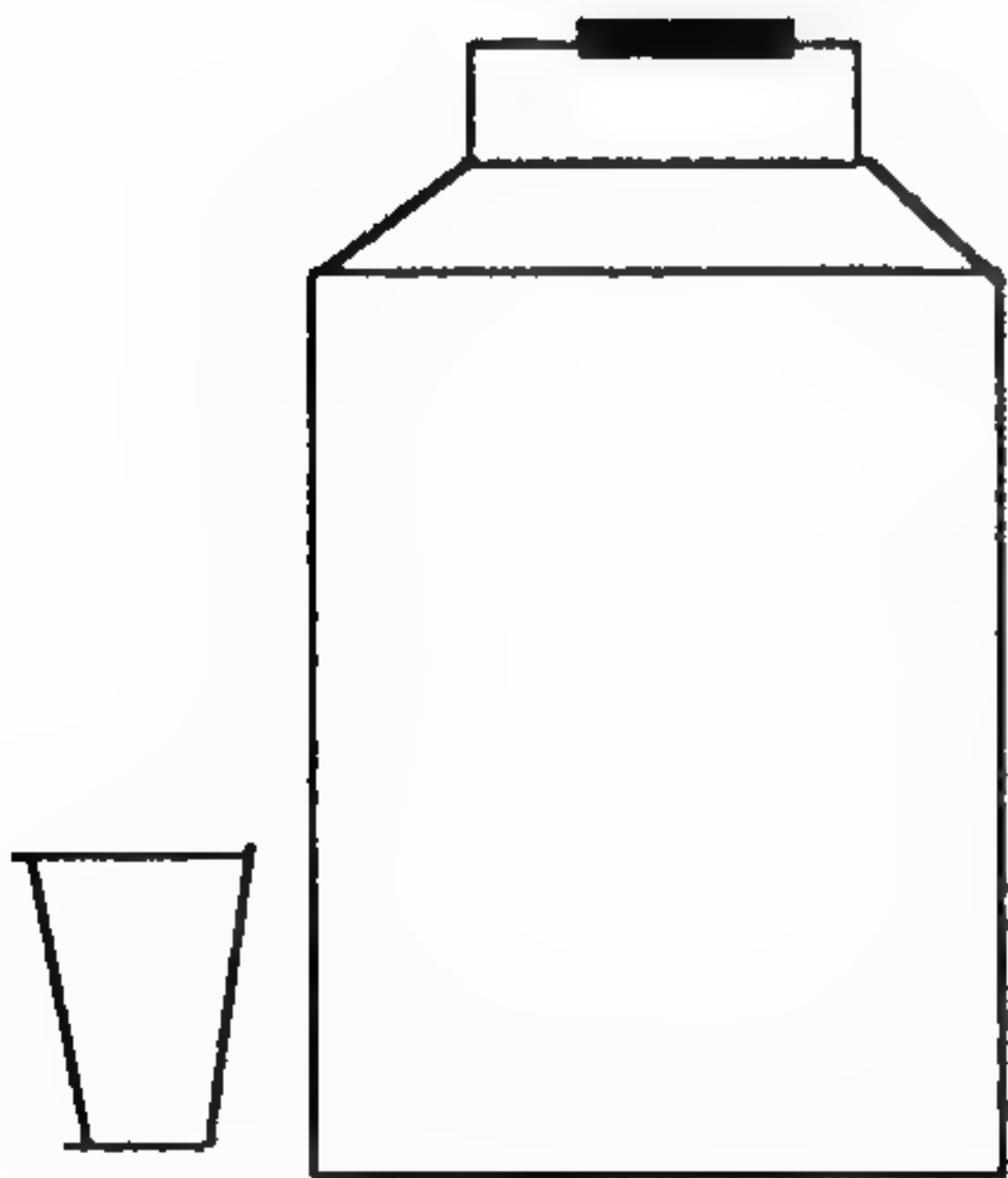
బత్తుల రామిరెడ్డి : డైరెక్టరు

షేక్ అల్లేసాహెబ్ : డైరెక్టరు

స్వర్ణ శింగయ్య : డైరెక్టరు

నల్లూరి హనుమంతరావు : డైరెక్టరు

యస్.కె. చిన్న మౌలాళి : సెక్రటరీ

రైతులకు ప్రభుత్వ భూమిని కొనుగోలు చేసే హక్కును కల్పించే చట్టం

శ్రీ ఎ. అనంతరెడ్డి,
అడ్వకేట్, రాష్ట్ర అధ్యక్షులు,
అరిండ్యా రాయర్స్
యానియన్.

అం ద్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) కౌలుదారీ మరియు వ్యవసాయ భూముల (సవరణ) చట్టం 1954 అమలులోకి వచ్చిన నాటి నుండి సెక్షన్ 38 సబ్ సెక్షన్ 1 ప్రకారం రక్షిత కౌలుదారు తాను కౌలుదారుగా ఉన్న భూమిలో భూయజమాని యొక్క హక్కులను కొనుగోలు చేసే హక్కును కల్పి ఉన్నాడు.

ఈ సెక్షన్ లోని సబ్ సెక్షన్ 1 ప్రకారం తనకున్న హక్కును వినియోగించుకోదలచుకున్న కౌలుదారు, కౌలు భూమిలో భూ యజమానికున్న హక్కులను కొనుగోలు చేయుటకు తాను ఎంత ధర చెల్లించటానికి సిద్ధంగా వున్నదీ తెలియజేస్తూ ప్రతిపాదన చేయవచ్చునని సబ్ సెక్షన్ 2 పేర్కొన్నది. ధర అంటే మొట్ట (కుష్క) భూములకు కౌలు రేటుకు 15 రెట్లు, బావుల ద్వారా నీటి సౌకర్యం ఉన్న భూములకు కౌలు రేటుకు 8 రెట్లు, ఇతర పద్ధతుల ద్వారా నీటి సౌకర్యం ఉన్న భూములకు కౌలు రేటుకు 6 రెట్లు.

అట్టి ప్రతిపాదనను భూ యజమాని తిరస్కరించినా, అంగీకరించకపోయినా, ప్రతిపాదన చేసిన నాటి నుండి 3 మాసముల లోపు అమ్మకపు పత్రం రాయకపోయినా రక్షిత కౌలుదారు ఆ భూమికి సరైన ధరను నిర్ణయించ వలసిందిగా కోరుతూ ప్రెజ్యునర్ ధరభాస్తు చేసుకోవచ్చని సబ్ సెక్షన్ 3 పేర్కొంటున్నది.

అయితే అట్టి ధరభాస్తును స్వీకరించిన మీదట ప్రెజ్యునర్ ధరభాస్తుదారునకు, భూయజమానికి మరియు, అవసరమని భావించిన వారిని కూడా నోటీసును ఇచ్చి, విచారణ జరిపి ఆ భూమిపై సరైన ధరను నిర్ణయిస్తుంది. కాని నిర్ణయించిన ధర సబ్ సెక్షన్ 2 లో పేర్కొన్న గరిష్ట పరిమితులకు లోబడి వుండాలి.

భూ యజమాని భూమిని అభివృద్ధి చేయుటకు అంటే బావి త్రవ్వించడం వంటి పనులకు పెట్టిన ఖర్చును దృష్టిలో వుంచుకొని మరికొంత కూడా మొత్తాన్ని నిర్ణయించిన ధరకు కలిపే అధికారాన్ని ప్రెజ్యునర్ కల్పి ఉన్నది. ఈ సెక్షన్ క్రింద నోటీసు ఇవ్వడం అనివార్యం. ఒకవేళ ఇవ్వనట్లయితే అట్టి విచారణ చెల్లదని రాష్ట్ర హైకోర్టు పేర్కొన్నది. (1966 (2) ANWR - 4 SN)

సబ్ సెక్షన్ 4 ప్రకారం నిర్ణయించిన ధరను రక్షిత కౌలుదారు ప్రెజ్యునర్ డిపాజిట్ చేయాలని సబ్ సెక్షన్ 5 పేర్కొన్నది. ఈ మొత్తాన్ని ఒకే మొత్తంగా నిర్ణయించిన కాలంలోగానీ వాయిదా పద్ధతులలో గాని చెల్లించవచ్చు. వాయిదా పద్ధతులలో చెల్లించినట్లయితే 8 సం||లో 16

వాయిదాలకు మించకుండా చెల్లించాల్సి వుంటుంది.

అయితే ప్రభుత్వ భూమిని కొనుగోలు చేసేవయినా రద్దు చేసినట్లయితే రక్షిత కౌలుదారు చెల్లించవలసిన ధరను కూడా వాయిదా వేయవచ్చును. అలాగే రక్షిత కౌలుదారు ధరను వాయిదా పద్ధతులలో చెల్లిస్తున్నట్లయితే మొత్తం వాయిదాలను చెల్లించే వరకు భూమిని కొనుగోలు చేయించుకోవాల్సి వుంటుంది.

కొనుగోలు ధరను పూర్తిగా చెల్లించేవరకు కౌలుదారు కౌలు రేటును చెల్లించవల్సి వుంటుందని రాష్ట్ర హైకోర్టు తీర్పు విచ్చింది. (1973 (2) APLJ - 59 SN)

నిర్ణయించిన ధరను పూర్తిగా డిపాజిట్ చేసిన తరువాత రక్షిత కౌలుదారును ఆ భూమి కొనుగోలుదారుగా ప్రకటిస్తూ దృవపత్రాన్ని ప్రెజ్యునర్ జారీ చేస్తుంది.

అయితే రక్షిత కౌలుదారు యొక్క ధరభాస్తు "ఈ-వాం" నకు సంబంధించినది అయితే ప్రభుత్వం యొక్క పూర్వానుమతి లేకుండా ప్రెజ్యునర్ అట్టి దృవపత్రాన్ని జారీ చేయరాదు.

ప్రభుత్వం యొక్క పూర్వానుమతి లేకపోయినా ప్రభుత్వం తరువాత అనుమతి లెవీషా కొనుగోలు సరిఅయినదే అవుతుందని హైకోర్టు తీర్పు చెప్పింది. (1987 (2) ALT - 597).

నిర్ణయించిన ధరను రక్షిత కౌలుదారు వాయిదా పద్ధతుల్లో చెల్లిస్తున్నట్లయితే 3 శాతం వార్షిక వడ్డీని చెల్లించాల్సి వుంటుంది. వాయిదాలు చెల్లించకపోయినట్లయితే ప్రభుత్వం భూమిని వసూలు చేసినట్లుగానే దాన్ని కూడా వసూలు చేయవచ్చును. కౌలుదారు చెల్లించిన ప్రతి వాయిదా మొత్తాన్ని ప్రెజ్యునర్ భూయజమానికి చెల్లించాలి.

రక్షిత కౌలుదారు నిర్ణీత కాలంలో సరైన ధరను చెల్లించకపోయినట్లయితే అట్టి కొనుగోలు అమలు లోకి రాక పోవడమే గాక రక్షిత కౌలుదారు భూమిని కొనే హక్కును కోల్పోతాడు. అప్పటివరకు అతడు చెల్లించాల్సిన మొత్తాన్ని స||నికి 3 శాతం వడ్డీతో, అప్పటివరకు అతడు చెల్లించిన భూమి శిస్తుతో కలిపి కౌలు రేటును మినహాయించి తిరిగి యివ్వాలి.

రక్షిత కౌలుదారు చెల్లించలేకపోయిన మొత్తం నిర్ణయించిన ధరలో 1/4 వంతు కంటే తక్కువ వున్నట్లయితే రక్షిత కౌలుదారు యొక్క భూమిని కొనే హక్కు రద్దు కాదు ఆ మిగులు మొత్తాన్ని ప్రెజ్యునర్ భూమి శిస్తును వసూలు చేసే పద్ధతిలో వసూలు చేసి భూయజమానికి చెల్లించాలి.

నశేషం...

పాలకుర్తి రెతుసేవా సహకార సంఘం లిమిటెడ్, పాలకుర్తి.

రి.నెం.621 టి.టి. మండలం : పాలకుర్తి, జిల్లా : వరంగల్.

స్థాపితం : 12-10-1977

ఆర్థిక సహాయబ్యాంకు :

వరంగల్ జిల్లా సహకార కేంద్రబ్యాంకు వరంగల్.

సంఘ సభ్యులు : 6389

వాటా ధనము : రూ. 8.57 లక్షలు

సభ్యులకు పంచిన అప్పులు (స్థాపితము నుండి) :

స్వల్పకాలిక అప్పులు : రూ. 102.32 లక్షలు

మధ్యకాలిక అప్పులు : రూ. 87.96 లక్షలు

దీర్ఘ కాలిక అప్పులు : రూ. 11.47 లక్షలు

1. కార్యవర్గ సభ్యులు ————— శ్రీ కరుసోతుల దుర్గయ్య గారు : అధ్యక్షులు
 శ్రీ భూమి రంగయ్య గారు : ఉపాధ్యక్షులు
 శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు గారు : డైరెక్టర్
 శ్రీ జి. ఎల్లయ్య గారు : డైరెక్టర్
 శ్రీ లొంక చంద్రమౌళి గారు : డైరెక్టర్
 శ్రీ తాడెంచిన సత్యయ్య గారు : డైరెక్టర్
 శ్రీ తాల్లవల్లి మైనయ్య గారు : డైరెక్టర్
 శ్రీ పూజరి సోమయ్య గారు : డైరెక్టర్
 శ్రీ గంట సోమయ్య గారు : డైరెక్టర్
 శ్రీ కొంగరి రామయ్య గారు : డైరెక్టర్
 శ్రీ లాపూడ్య కిష్ట గారు : డైరెక్టర్
 శ్రీ చాత నర్సయ్య గారు : డైరెక్టర్

2. సంఘ ఉద్యోగులు ————— శ్రీ గదె వెంకట్రాంరెడ్డి గారు : మేనేజింగ్ డైరెక్టర్
 శ్రీ కె. నాగయ్య గారు : అకౌంటెంట్
 శ్రీ టి. అశోక్కుమార్ గారు : జూనియర్ అకౌంటెంట్/ఎఫ్.ఎ.
 శ్రీ పి.హెచ్.జగదీష్ చంద్రబోస్ గారు : టైపిస్ట్/ఎఫ్.ఎ.
 శ్రీ వె. వెంకటేశ్వర్లు గారు : క్యాషియర్
 శ్రీ ఎ. ప్రకాష్ గారు : ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్
 శ్రీ జి. మనోహర స్వామి గారు : క్లర్క్ / ఎఫ్.ఎ.
 శ్రీ కె. సత్యనారాయణ రెడ్డి గారు : క్లర్క్ / ఎఫ్.ఎ.
 శ్రీ చారగొండ సోమయ్య గారు : అటెండర్
 శ్రీ గదెపాక విక్టం గారు : నెట్ వాచ్ మెన్

|| కౌలుదారీ విధానంలో రైతుల్ని భూమి

11

(గత సంచిక తరువాయి.....)

ప్రశ్న : కౌలుదారీ విధానం గురించి కాస్త వివరంగా చెప్పండి?

జవాబు : మూడోది : కౌలుదారీ విధానంలో రైతుల్ని భూమి యజమానులు ఏడించడం, దోపిడీచేయడం సర్వ సాధారణం. కౌలుదార్లను దోపిడీ నుండి కాపాడడం కోసం, వారికి రక్షణ కల్పించడం కోసం, ప్రభుత్వం శాసనాలను చేసింది. ఆంధ్ర ప్రాంతానికి సంబంధించి 1956లో ప్రభుత్వం ఒక శాసనం చేసింది. అది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ (ఆంధ్ర ప్రాంతం) కౌలుదారీ చట్టం. ఈ శాసనం ప్రకారం, కౌలుదారుని చట్ట ప్రకారంగా తప్ప, భూముల నుండి తొలగించడానికి వీలేదు. భూస్వామి సాంతంగా సాగు చేసుకోవడానికి తప్ప కౌలుదారున్నుండి భూమిని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి వీలేదు. 1974 లో ప్రభుత్వం ఈ చట్టానికి సవరణ చేసింది. ఈ సవరణ కౌలుదారుడు, భూస్వామి భూమిని కొనడానికి వీలు కల్పించింది. స్పెషల్ ఆఫీసర్ భూమి ధరను నిర్ణయిస్తాడు. కౌలుదారుడు 10 సమాన వాయిదాల్లో ధరను చెల్లించవచ్చును. ఇక తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించి 1950లో ప్రభుత్వం ఒక చట్టం చేసింది. ఈ చట్టంలో కౌలుదారుని భూమి నుండి తొలగించడానికి, భూమిని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి వీలేకుండా ఆంక్షలు పెట్టారు. కౌలుకు చేసుకునే రైతుల్ని గుర్తించి, వారికి రక్షిత కౌలుదారులుగా సర్టిఫికేట్లను ఇవ్వడం. అతి ముఖ్యమైన చర్య ఏమంటే రక్షిత కౌలుదారునికే భూమిని కొనే హక్కులను కల్పించారు. మరో ముఖ్యమైన విషయమేమంటే, సెక్షన్ 38.ఇ ప్రకారం, 6 ఏళ్ళకుపైగా కౌలుదారుడుగా యున్న, రక్షిత కౌలుదారుని, ఆ భూమికి యజమానిగా, ప్రభుత్వం ప్రకటించవచ్చు. తెలంగాణాలో భూమి శిస్తుకు 3 లేదా 5 రెట్లుగా కౌలు రేట్లను నిర్ణయించింది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో పంటలో 25 నుండి 30 శాతము వరకు కౌలురేటు విధానానికి సంబంధించిన

- ప్రొఫెసర్ కె.ఆర్. చౌదరి,

ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాదు.

శాసనాలు కాగితాలపైన అందంగా యున్నాయి. కానీ, ఆచరణలో మాత్రం శూన్యంగా యున్నాయి. మొట్టమొదటి భూస్వామి కౌలుదార్ల మధ్య సాధారణంగా రాతకోతలు లేవు. కౌలుదారునిగా రికార్డుల్లో ఎక్కిడా యుండదు. అందువల్ల, శాసనాల వల్ల కౌలుదారునికి లాభించే దేమీలేదు. కౌలుదారునికి కౌలు భద్రత లేదు. ఎప్పుడు తలచుకుంటే అప్పుడే భూస్వామి కౌలుదారున్ని భూమి నుండి వెళ్ళ గొట్టచ్చు. కౌలురేట్లు నిర్ణయించినా భూస్వామి కౌలుదారుని నుండి పంటలో 1/3 వంతు లేదా సగమో గుంజుకుంటున్నాడు. కౌలుదారున్ని దోపిడీ చేస్తున్నాడు. కౌలుదారుడు భూస్వామి నుండి భూమిని కొన్న ఉదాహరణలు వేళ్ళపై లెక్కపెట్టచ్చు.

మొత్తంమీద. చట్టంలో లోసుగులున్నాయి. పైగా, ఆచరణ పూజ్యం. దీనికిముఖ్యమైన కారణం పాలనా యంత్రాంగం లేకపోవడమే. గ్రామాధికారులు, రెవెన్యూ అధికారులు భూకామందుల కొమ్ముకాస్తున్నారు. కౌలుదార్లకు వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తున్నారు. భూమికి సంబంధించిన రికార్డులను తారుమారు చేస్తున్నారు. కౌలుదార్లను రికార్డుల్లోకి ఎక్కించడంలేదు. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఉదాసీనంగా యుంది. పేదరైతాంగానికి చట్టాల విషయం తెలియనే తెలియదు.

ఇక నాల్గోది భూగరిష్ఠపరిమితిని గురించి తెలుసుకుందాం :

కేంద్ర భూసంస్కరణల కమిటీ 1972లో కొన్ని ముఖ్యమైన సీఫారసులను చేసింది. వాటే అనుగుణంగానే, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1973లో భూగరిష్ఠ పరిమితి చట్టాన్ని చేసింది. ఈ చట్టం చేయడానికి పూర్వం 1972లో ఒక ఆర్డినెన్స్

ప్రకటించారు. దాన్నే తర్వాత చట్టం చేశారు. వీటి ప్రకారం భూస్వాములు భూముల్ని ఇతరుల పేర్లతో మార్చడాన్ని నిరోధించారు. ఇలాంటి చట్టం దేశంలో మరెక్కడా లేదు. ఇందువల్ల, భూ గరిష్ఠ పరిమితి చట్టం నుండి తప్పించుకోడానికి భూస్వాములు చేసే ప్రయత్నం దెబ్బతిన్నది. భూ గరిష్ఠ పరిమితి చట్టం ప్రకారం, ఒక కుటుంబం అంటే యజమాని, ఆయన భార్య, ముగ్గురు మైనరు పిల్లలు. ఈ ఐదుగురికీ గానూ, మేట్ట భూమి అయితే 34 నుండి 54 ఎకరాలంతా ఉండవచ్చు. కరువు పీడిత ప్రాంతమైతే $12\frac{1}{2}$ నుండి 20 శాతము భూమిని ఎక్కువగా ఉంచుకోవచ్చు. ఒకే పంటను పండించే తరీ భూమి అయితే 15 నుండి 27 ఎకరాల వరకు ఉంచుకోవచ్చు. రెండు పంటలు చేసుకునే తరీ భూమి అయితే 10 నుండి 18 ఎకరాల వరకు ఉంచుకోవచ్చు.

ప్రశ్న : మరి, ఈ చట్టాన్ని ఏవిధంగా అమలు చేస్తున్నారు?

జవాబు : 1992 జనవరి 1వ తేదీనాటికి, భూగరిష్ఠ పరిమితి చట్టం క్రింద కేవలం 71 లక్షల 30 వేల ఎకరాల భూమి మాత్రమే మిగులు భూమిగా ప్రకటించింది ప్రభుత్వం. అందులో 4 లక్షల 60 వేల ఎకరాల భూమిని సుమారు 4 లక్షల మంది లబ్ధిదారులకు పంచిపెట్టారు. సుమారు 1 లక్ష 32 వేల ఎకరాల భూమి కోర్టు వ్యాజ్యాలలో నానుతుంది. కాబట్టి, దీన్ని పంచిపెట్టడం జరుగలేదు. మరో 33 వేల ఎకరాల భూమి వ్యవసాయ యోగ్యంగా లేదంటున్నారు. మొత్తంమీద, 17 వేల ఎకరాల భూమి కూడా పంచిపెట్టడానికి మిగులుగా లేదు. పంచి పెట్టిన భూములు కూడా నాశితకానికి చెందినవే. వాటిని అభివృద్ధిచేసికోవడానికి పేద రైతులకు పెట్టుబడి లేదు.

ప్రశ్న : భూగరిష్ఠ పరిమితి చట్టం వల్ల పేద రైతులు ఏవిధంగా లాభం పొందినారో వివరంగా చెప్పండి?

జవాబు : మేమివిషయాన్ని గురించి అధ్యయనం చేశాం. భూగరిష్ఠ పరిమితి చట్టం క్రింద లబ్ధిదారులు మూడు రకాలుగా ఉన్నారు.

మొదటిరకంవారు : పంచిన భూమిని సాగుచేస్తున్న

ప్రజలు, వీరికి పంటల దిగుబడి తక్కువగా ఉంది. పంచిన భూములు విస్తారమైనవి. వర్షాలపైనే ఆధారపడియున్నవి. వీటికి వనరులు లేవు, ఉత్పాదకాలు లేవు, అప్పులు పుట్టవు. అందువల్ల, సేద్యంలో గిట్టుబాటు కావటంలేదు వీరికి.

రెండోరకం వారు : రెండు ఎకరాలు పొందిన రైతులు కొంతవరకు ఖచ్చితంగా లాభం పొందు తున్నారు. పంచిన భూములు పంటలు పండడానికి అనువుగా ఉన్నాయి. ఆర్థిక సంస్థలు వీరికి రుణ సౌకర్యం కల్గిస్తున్నాయి. అందువల్ల, వీరు లాభం పొందుతున్నారు.

మూడోరకం వారు : వీరికి మిగులు భూములు పంచినప్పటి ధనికరైతులు వీరిని సాగు చేయ నివ్వటం లేదు. దౌర్జన్య పద్ధతుల్ని ఉపయోగిస్తు న్నారు. పంచిన భూములు కూడా రాళ్ళు, రప్పలతో సేద్యానికి పనికిరాకుండా ఉన్నాయి. పైగా, పెట్టుబడి లేక ఈ భూముల్ని సాగు చేయకుండాఉన్నారు.

మొత్తంమీద, భూగరిష్ఠ పరిమితి చట్టంవల్ల పేద రైతాంగానికి, వ్యసాయ కార్మికులకు జరిగినమేలు అత్యల్పం. వారి ఆదాయాలు పెరగలేదు. జీవన స్థాయి పెరగలేదు. భారత ప్రభుత్వమే 1988లో చెప్పింది - సంస్కరణల కార్యక్రమం స్థంభించి పోయింది. భూసంస్కరణల్ని నిజంగా అమలు చేయలేదని గట్టిగా నమ్ముతుంది.

అనాటికీ కూడా, భూకామందులు గరిష్ఠ పరిమితి కన్నా ఎక్కువ భూమిని ఉంచుకున్నారు. తప్పుడు సంజాయిషీ ఇచ్చారు. జీతగాళ్ళు, తదితరుల పేర్ల మీద పట్టాలు మార్చినారు. దినామి పేర్లమీద భూములు దక్కించుకున్నారు. రెవెన్యూ లెక్కల్ని తారుమారు చేసినారు. భార్య, భర్తలు ఒక్కటే విడాకులిచ్చుకున్నారు. మత సంబంధమైన సంస్థల పేర్లమీద, ధర్మసంస్థల పేర్ల మీద ప్రస్తుతను ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. భూగరిష్ఠ పరిమితి చట్టం నుండి మినహాయింపులు పొందినారు. మొత్తం మీద, లెక్కచేసి, దానికన్నా మిగులు భూమి ఎక్కువగా ఉన్న విషయం వ్రాసవం.

ప్రశ్న : భూసంస్కరణల అమలు విషయంలో

ఏమిచేయాలి? ఏకార్యక్రమాలు చేపట్టాలి?

జవాబు : మొట్టమొదట దాదాపు 3 లక్షల 50 వేల భూమి దేవాలయాలు, తదితర సంస్థల క్రిందయున్నవి. వీటిని పేద రైతాంగానికి పంచిపెట్టాలి.

రెండోది : ప్రభుత్వ భూములు భూస్వాముల గుప్పెట్లో యున్నాయి. వీటిని గుర్తించి, ఆ భూముల్ని వారి నుండి లాక్కొని, పేద ప్రజలకు పంచాలి.

మూడోది : కౌలుదార్ల పేర్లను తప్పకుండా అడంగర్ మొదలైన రికార్డుల్లోకి ఎక్కించాలి. దాదాపు 20 శాతమే గ్రామీణ కుంటుంబాలు కౌలుదార్లుగా యున్నారు.

పశ్చిమ బెంగాల్ లో 'ఆపరేషన్ బార్గా' క్రింద 13 లక్షల మంది కౌలుదార్లను రికార్డు చేశారు. వారికి రక్షణ కల్పించారు. అందువల్ల ఆ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయోత్పత్తి గణనీయంగా పెరిగింది. అదే విధానాన్ని, మన రాష్ట్రంలో కూడా రూపొందించి, ఫలితంగా అమలుచేయాలి.

నాల్గోది : దినామి పేర్ల మీదయున్న భూముల్ని కనుక్కుని, వాటిని చట్ట పరిధిలోనికి తేవాలి. మిగులు భూముల్ని స్వాధీనం చేసుకోవాలి. వాటిని వెంటనే పంచాలి. కోర్టుల్లో కేసుల్ని సత్వరంగా పరిష్కరించాలి. దానికి ప్రత్యేక బెంచీలను పై కోర్టులో ఏర్పరచాలి. మత సంస్థల పేర్లమీద లేదా ధర్మసంస్థల పేర్లమీద యున్న ప్రస్తుతకల్పన మినహాయింపులు తొలగించాలి. పంచిన భూములకు పట్టాలివ్వాలి. పట్టా లిచ్చిన వారికి భూమిని స్వాధీనపరచాలి. ప్రత్యేక పథకాలు తయారు చేయాలి. వాటిని తప్పకుండా అమలు చేయాలి. సంస్థాగత రుణాలు ఇవ్వాలి.

భూములు పంచడం మాత్రమే గ్రామీణ సమస్యలకు పరిష్కారముకాదు. సంబంధిత అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు, రుణ సౌకర్యాలు మాత్రమే భూసంస్కరణల్ని విజయవంతం చేస్తాయి.

భూసంస్కరణల్ని విజయవంతం చేయడానికి ప్రభుత్వం, రైతు సంఘాలు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు చిత్తశుద్ధితో కృషిచేయాలి.

శుభాకాంక్షలతో.....

వర్షాడు ఫోన్ : 213 (పిపి)

నెం. జె.612 ది. యర్రంవారిపాలెం ప్రాథమిక వ్యవసాయ

సహకార పరపతి సంఘము లి., యర్రంవారిపాలెం - 523 191. ప్రకాశం జిల్లా

పాలకవర్గము :

బత్తుల బ్రహ్మానందరెడ్డి

అధ్యక్షులు

దొడ్డా సుబ్బారెడ్డి

ఉపాధ్యక్షులు

దొడ్డారెడ్డి,

రాచిపర్తి వెంకటరెడ్డి

యర్రం లక్ష్మారెడ్డి

దొడ్డా నాగిరెడ్డి

గుడిబండి మల్లారెడ్డి

చింతం విజయేంద్రరావు

అదిపూడి ఉమామహేశ్వరరావు

అదిపూడి రామలింగచారి

చింతం ఝాన్సీ

మానుకొండ సుబ్బాయమ్మ

ఫైనాన్స్ : 12 లక్షలు

డంకెల్ ప్రతిపాదనలు అమలు జరిగిపోతున్నాయ్!

డంకెల్ ప్రతిపాదనలపై ఇంకా మన దేశం సంఘం చేయనందున అవి అమల్లోకి రావడం లేదని చాలా మంది భ్రమిస్తున్నారు. అవి ఇప్పటికే (పేటెంట్ చట్టం మినహా) నూతన ఆర్థిక విధానాల పేరుతో ఐ.యం.యఫ్. వారి ఒత్తిడితో అమలు జరుగుతున్నాయని గమనించాలి. ఈ క్రింది పట్టిక చూడండి. రెండూ ఒకటేనని అర్థమౌతుంది.

డంకెల్ ప్రతిపాదనలు లేదా "గాల్" చర్యలు	ఐ. యం. యఫ్. షరతులు లేదా నూతన ఆర్థిక విధానాలు
1. సబ్సిడీలను తగ్గించాలి.	1. బడ్జెట్లో సబ్సిడీలను తగ్గించుకోవాలి.
2. స్వదేశీ వ్యవసాయ రంగానికి ఇచ్చే తోడ్పాటును తగ్గించాలి.	2. వ్యవసాయ ఉత్పాదనల (ఇన్పుట్స్) కిచ్చే సబ్సిడీలను తొలగించాలి.
3. ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థను రద్దు చేయాలి.	3. ఆహార సబ్సిడీలను తొలగించాలి.
4. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలు "స్వేచ్ఛా వ్యాపారాన్ని" చేపట్టాలి.	4. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలు ఉదార ఆర్థిక విధానాలను అవలంబించాలి.
5. బహుళజాతి కంపెనీలపై అడ్డంకులను తొలగించాలి.	5. విదేశీ పెట్టుబడిని ప్రోత్సహించాలి.
6. దిగుమతిపై ఆంక్షలను తొలగించాలి.	6. ఉదార దిగుమతులు.
7. ప్రజాపయోగ రంగాల్లో బహుళజాతి కంపెనీలపై ఆంక్షలు ఎత్తివేయాలి.	7. ప్రజాపయోగ రంగాలను ప్రైవేటీకరించాలి.
8. బ్యాంకింగు తదితర సర్వీసు రంగాలలో విదేశీ పెట్టుబడిపై వున్న ఆంక్షలను ఎత్తివేయాలి.	8. బ్యాంకింగు రంగాన్ని ప్రైవేటీకరణ చేయాలి.

చూశారా! ఇప్పుడు చెప్పండి. ఇది వదాల్లో లేదా తప్ప మరింకేమైనా బేధముందా ?

ఇవి ఇప్పటికే అమలు జరిగిపోవడం లేదా? డంకెల్ పై సంఘం చేయకపోతే నేమి ?

'కార్నిల్' కంపెనీ విశ్వరూపం

విత్తనాల వ్యాపారం	: అమెరికా, ఆర్జెంటీనా, బ్రెజిల్, ఫ్రాన్స్, మెక్సికో, ఇండియా, టాంజానియా.	చికెన్ జెనిటిక్ ఇంజనీరింగ్	: అమెరికా, కెనడా, ఆర్జెంటీనా, బ్రెజిల్, జర్మనీ, న్యూజీలాండ్, జర్మనీ
ఉప్పు ఉత్పత్తి	: ఇండియా, అమెరికా	మిల్లుల నిర్వహణ	: అమెరికా, నెదర్లాండ్స్, జర్మనీ
నూనెపండికర్మాగారాలు	: ఫిలిప్పైన్స్, ఆస్ట్రేలియా, అమెరికా, స్పెయిన్, బ్రెజిల్	వ్యవసాయ యంత్రపరికరాలు	: అమెరికా
పశువులదాణ	: అమెరికా, బెర్లియం, జర్మనీ, ఆర్జెంటీనా, బ్రెజిల్; ఫ్రాన్స్, గతమాలా, ఎల్. సాల్వడార్, దక్షిణ కొరియా, థాయ్లాండ్	దొగ్గు ఉత్పత్తి	: అమెరికా
ఫాస్ఫేట్ గుడ్ల ఉత్పత్తి	: బ్రెజిల్, దక్షిణ కొరియా, ఫిలిప్పైన్స్, బ్రిటన్, అమెరికా	ఉక్కు ఉత్పత్తి	: అమెరికా
		నూనెగింజలపిండి	: స్పెయిన్, అమెరికా, నెదర్లాండ్స్, ఫ్రాన్స్
		ఎరువుల ఉత్పత్తి, పంపిణీ	: అమెరికా, కెనడా
		సిప్రిక్ ఏసిడ్ (ఆమ్లము)	: ఇండియా

ఈ "బ్రహ్మరాక్షసి"ని మన దేశంలో అడుగు పెట్టనివ్వాలా ?

శ్రద్ధాంజలి

కా॥ పుతుంబాక వెంకటపతి

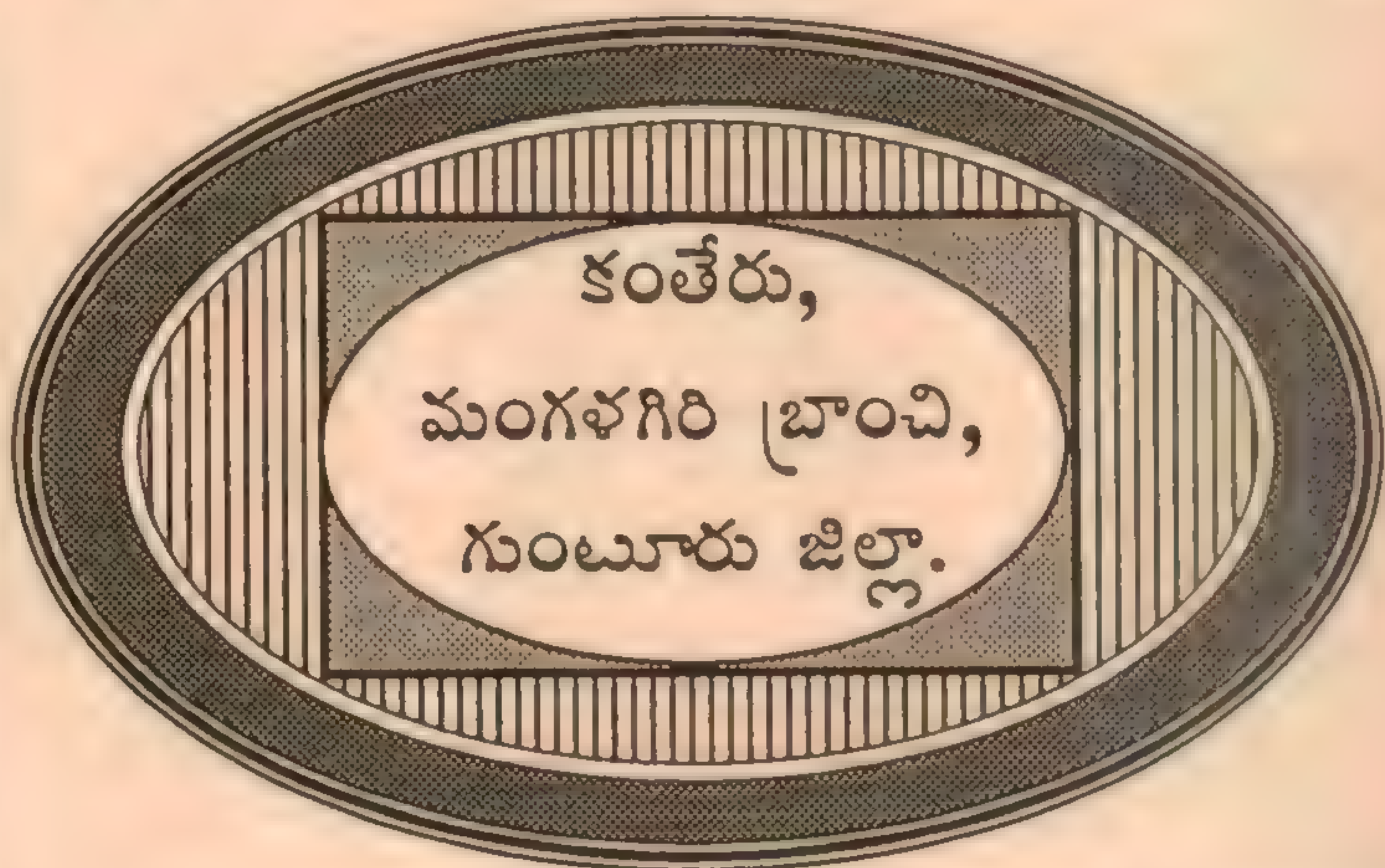
రైతు బాంధవులు,
ఆదర్శ ప్రజానాయకులు
కామ్రేడ్ పుతుంబాక వెంకటపతి గారికి
మా విప్లవ జోహార్లు

కంతేరు ప్రాథమిక వ్యవసాయ పరపతి
సంఘం తిమిటెడ్

నంద్యాల వెంకటేశ్వరరెడ్డి
అధ్యక్షులు

కంతేరు,
మంగళగిరి బ్రాంచి,
గుంటూరు జిల్లా.

దాది రంగారావు
కార్యదర్శి

మన మామూలు ఆహారపదార్థాలలో ఉన్న కొన్ని ఆహారపు విలువలు

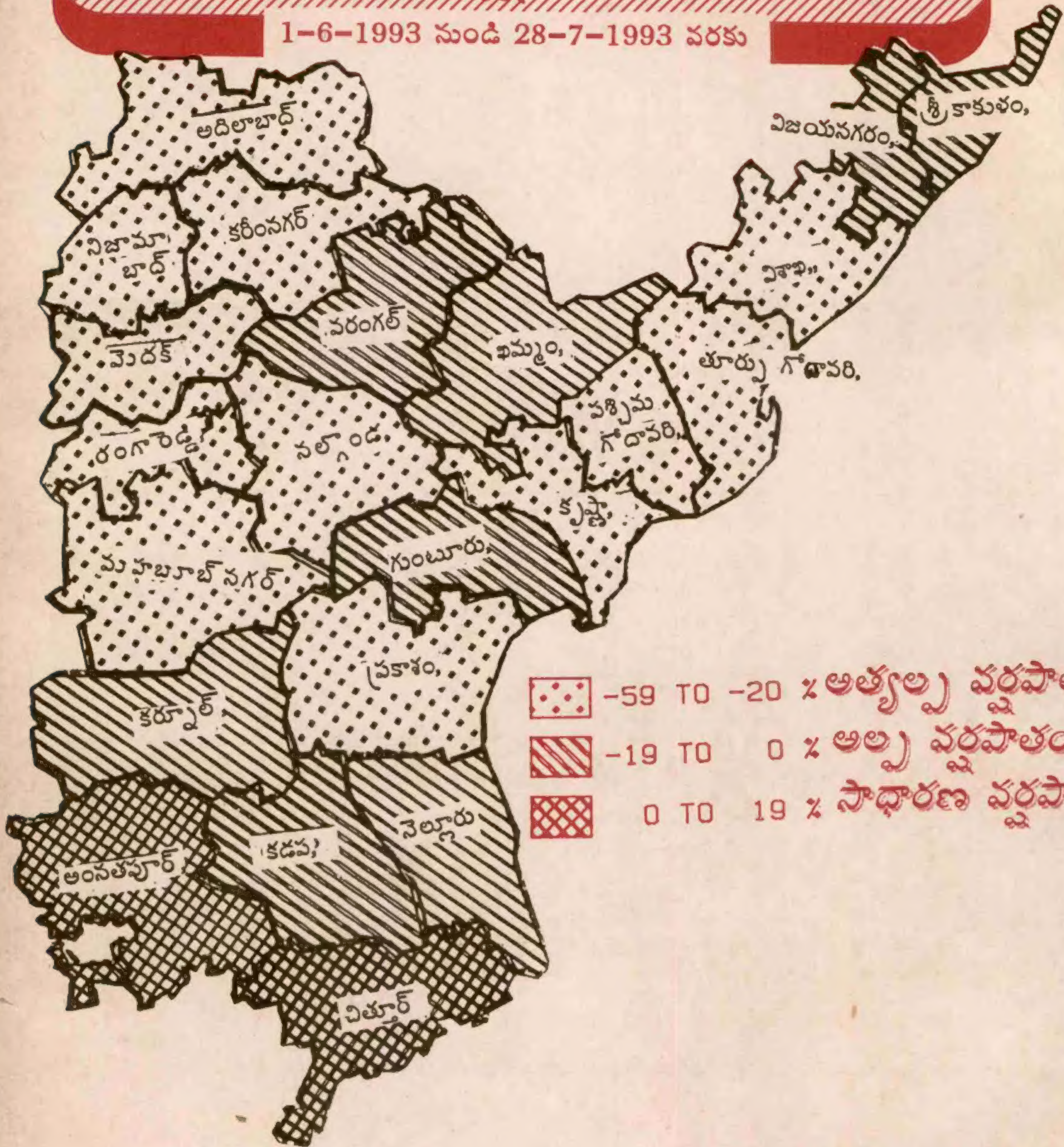
	నూనె గ్రాముల ఆహారములో ఉన్న గ్రాముల సంఖ్య					వాటిలోపున్న ఇతర పోషక పదార్థాలు
కాలరీలు	నీరు	పిండిపదార్థాలు	మాంసకృత్తులు	క్రొవ్వులు		
ఆహార దాన్యాలు						
వరి	345	14	79	7	½	—
గోధుమ	350	13	74	11	1	—
బొన్న	350	12	73	10	2	—
రాగి	330	13	72	7	1	కార్నియం
పప్పులు కాయదాన్యాలు						
కందిపప్పు	335	13	58	22	2	బిగ్రూపు విటమిన్లు
మినపపప్పు	350	11	60	24	1	"
పెసరపప్పు	350	10	60	25	1	"
నెవగలు	380	10	60	21	6	కార్నియం, బిగ్రూపు విటమిన్లు
వేళ్ళు, దుంపలు						
బంగాళాదుంప	100	75	23	2	—	కొంత విటమిను సి
చిలకడదుంప	120	68	28	1	—	"
పెండలము	180	60	38	1	—	"
కంద	110	70	28	1	—	—
గట్టిపెంకుగల కాయలు						
నూనెగింజలు, నూనెలు						
వేరుశనగ	570	3	27	28	40	బిగ్రూపు విటమినులు
సువ్వగింజలు	60	5	35	18	48	కార్నియం బిగ్రూపు విటమినులు
వచ్చికొబ్బరి	440	38	18	5	42	—
క్రొవ్వు, ఇతర నూనెలు	900	—	—	—	100	—
పప్పులు, బేప, మాంసము						
కోడిగుడ్లు	170	74	—	13	13	విటమిను ఏ, బిగ్రూపు
	100	76	—	20	2	కార్నియం, బిగ్రూపు విటమిను
రొయ్యలు	80	77	1	19	1	—
గొర్రెమాంసము	120	74	—	21	4	ఇసుము, విటమిను ఏ, బిగ్రూపు
పాలు, పాలతో చేసిన వస్తువులు						
బ్రెస్కాలు	210	81	5	4	9	కార్నియం, విటమిను ఏ, బిగ్రూపు
అప్పాలు	120	87	4	3	4	"
పెరుగు	60	89	3	3	4	"
వెన్న తీసిన పాలపొడి	360	4	51	38	—	కార్నియం, బిగ్రూపు విటమిన్లు
నెయ్యి	900	—	—	—	100	విటమిను ఏ
దక్కిర	400	—	100	—	—	—

రాష్ట్రంలో జూలై 1993లో పడిన వర్షపాత వివరాలు

స.నెం.	జిల్లా పేరు	జూన్ 93లో సమోదేశన వర్షపాతం	ఇదేకాలంలో సాధారణ వర్షపాతం	తేడా (శాతం) (+ లేక -)	93 జూన్ 1 నుండి జూలై 28 నమోదైన వర్షపాతం	ఇదేకాలంలో సాధారణ వర్షపాతం	తేడా (శాతం) (+ లేక -)
1.	శ్రీకాకుళం	127.0	126.1	+ 1	250.2	302.0	-17
2.	విజయనగరం	110.7	147.0	-25	245.3	303.4	-19
3.	విశాఖ	72.7	117.2	-36	200.7	276.2	-27
4.	తూర్పు గోదావరి	46.7	128.9	-64	228.6	316.8	-28
5.	పశ్చిమ గోదావరి	56.6	125.6	-55	266.1	342.5	-22
6.	కృష్ణ	71.2	117.9	-40	234.9	303.2	-33
7.	గుంటూరు	63.9	94.8	-38	197.9	224.4	-12
8.	ప్రకాశం	34.2	53.6	-36	106.2	136.1	-22
9.	నెల్లూరు	16.3	43.2	-62	96.1	113.4	-15
	కోస్తా ప్రాంతం	66.6	106.1	-37	202.8	267.5	-21
10.	కర్నూల్	24.0	74.1	-68	145.4	172.7	-16
11.	అనంతపురం	66.1	46.9	+41	102.9	97.9	+5
12.	కడప	23.4	61.0	-62	123.9	144.6	-14
13.	చిత్తూరు	62.1	56.3	+7	158.6	136.4	+16
	రాయలసీమ	48.9	60.1	-27	132.8	137.9	-4
14.	రంగారెడ్డి	37.4	109.9	-66	162.4	303.7	-47
15.	హైదరాబాద్	80.9	109.4	-26	190.8	262.2	-27
16.	విజానూబాద్	103.8	151.5	-31	285.7	403.8	-29
17.	మెదక్	91.1	138.9	-34	258.5	334.7	-23
18.	మహబూబ్ నగర్	14.4	92.3	-84	117.8	261.2	-55
19.	నల్గొండ	68.9	100.8	-32	179.2	232.1	-23
20.	వరంగల్	75.6	150.3	-50	341.2	416.2	-16
21.	ఖమ్మం	94.9	140.5	-32	375.2	414.1	-9
22.	కరీంనగర్	68.9	142.9	-52	303.0	377.3	-20
23.	అదిలాబాద్	127.7	153.1	-17	318.8	428.6	-26
	తెలంగాణ ప్రాంతం	76.4	129.0	-41	253.3	343.3	-26
	ఆంధ్రప్రదేశ్	66.9	108.0	-38	212.6	274.0	-22

రాష్ట్రంలో వర్షపాత వివరాలు

1-6-1993 నుండి 28-7-1993 వరకు

From :
Editor

Mana Rythuvani
30A, Old MLA Quarters
Hyderabad - 500 029.

Address :

To

96

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	Ryvola 119
పుస్తకం పేరు	రేలూ అంబి
తారీఖు	22/8/23
మొందు అట్ట	yes
వెనుక అట్ట	yes
మొత్తం పేజీలు	29
పెద్ద సైజు పేజీలు	No
భాగ పేజీలు	No
లేని పేజీలు	No
తయారు చేసినది	sandhya
పేజీలు విడదీసినది	sandhya
స్కాన్ చేసినది	sandhya
పరీక్ష చేసినది	Amrutha
వజ్రలు పరిశీలన	
లైబ్రరీ చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడినది	
తప్పులు	No
పరిస్థితి	good